- 30 -

RUM SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre kitabımızın 30, nüzûl sıralamasına göre 84, mesânî kısmının birinci sûreler grubunun ikinci sûresi olan Rum sûresi Mekke'de nâzil olmuştur. Âyetlerinin sayısı 60 dır.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Rasûlüne ve Onun pak aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

Mekke'de zuhur eden bir dinin yavaş yavaş tanınmaya başladığı bir dönemde nâzil olmuş, bir savaşın gündemiyle başlayan, Rum sûresi diye isimlendirilen ve kitabımızın 30. sırasına yerleştirilmiş bir sûreyle karşı karşıyayız. Mekke'de için için bir kavga sürmektedir. Bu kavga Allah'ın gönderdiği bu yeni dine giren Müslümanlarla bu dini kabul etmemekte direnen müşrikler arasında gerçekleşmektedir. Bu savaşta gün geçtikçe azalan taraf müşrikler, artan, çoğalan, güçlenen taraf ta Müslümanlardır.

İslâm'ın zuhur ettiği Mekke'de bu böyle olduğu gibi dış dünyada da aynı savaş sürmektedir. Hıristiyan Bizans'la putperest, ateşperest İran arasında cereyan eden bir savaş vardı. O günün en büyük güçlerinden biri olan Bizans bozulmuş, tahrif edilmiş de olsa Îsâ (a.s)'a ve İncil'e inandıklarını, tevhid dinine mensup

olduklarını iddia ediyorlar, ikinci güç olan İran da putperestliğe inanıyor, ateşe tapınıyordu. Bu iki büyük devlet âdeta yeryüzünü ikiye bölüp parsellemişlerdi.

Tabii sürekli birbirleriyle savaş halinde bulunan bu iki devlet Mekke'de gelişen Müslümanların ilgi alanlarında bulunuyorlardı. Bu sûrenin gelişinden önce İran Bizans'a galip gelir. Putperestler, Mecusiler tevhid dininin savunucusu olanlara galebe çalarlar. Şirk dünyasının, küfür dünyasının ehli kitap dünyaya karşı sağladığı bu galibiyet Mekke'de de etkisini gösterir. Kendi inançlarının galibiyeti Mekke müşriklerini son derece sevindirir. Müslümanlara derler ki bakın bizim inancımız sizin inancınıza galip gelmiştir. Yakında bizler de sizi ve dininizi bitireceğiz diye hava atmaya, tehditler savurmaya başlarlar. Sevinen taraf putperestler, üzülen taraf ise Müslümanlardır.

İşte Rabbimiz böyle bir ortamda bu sûresini indirir. Huruf-ı Mukatta ile başlayan sûre Rum'un, Bizans'ın mağlubiyetini haber verir. Ama çok kısa bir zaman sonra Rumların İran'a, putperestlere karşı galip geleceğini ve önceki galibiyetin de, sonraki galibiyetin de Rabbimizin elinde ve takdirinde olduğunu haber verir.

Yine bir gaybî haber daha verilir. Bozuk ta olsa tevhid dininin sahibi olan Bizans'ın putperest İran'a karşı galip gelmesinin yanında yine çok yakında Mekke'de tevhid dinine iman etmiş Müslümanların Mekke müşriklerine karşı galip gelecekleri de haber verilir. Şu anda güçsüzmüş gibi, güvensizmiş gibi görünen Müslümanların çok yakın bir gelecekte emniyete kavuşacaklarının haberi verilir. Böylece Müslümanların iki kere sevinecekleri haber verilir. Birincisi Hıristiyan Bizans'ın putperest İran'a galibiyeti, ikincisi de Müslümanların Bedirde Mekke müşriklerine karşı kazanacakları galibiyetti.

Gerçi bu âyetlerin indiği dönemde bu mümkün değil gibi görünüyordu. Bırakın müşriklerin böyle bir şeyi kabullenmelerini, Müslümanlar bile böyle bir zaferi düşünemiyorlardı. Ama Allah'ın yardımı tecelli edecek ve Mekke'den Medine'ye hicret edip orada Allah ve Resûlü egemenliğinde özgür bir hayata kavuşan ve devletlerini kuran Müslümanlar müşriklere galip geleceklerdi. Ve işte bir taraftan müşriklere karşı imanın galibiyetine Müslümanlar sevinirlerken, diğer taraftan da o günlerde işte bu sûrede haber verilen Rumların putperest İran'a galibiyeti haberini alacaklar ve ona da sevineceklerdi. İşte sûrenin başındaki âyetler bu olayları gündeme getirerek şöyle başlıyor:

1,5. "Elif, Lâm, Mîm. Rumlar en yakın bir yerde yenildiler; onlar bu yenilgilerinden üç ila dokuz yıl sonra galip geleceklerdir. İş eninde sonunda Allah'a aittir. İşte o gün, inananlar, istediğine yardım eden Allah'ın yardımına sevineceklerdir. O güçlüdür, merhametlidir."

Elif, Lâm, Mîm. Rumlar, Rum orduları yakın bir yerde, Araplara yakın bir bölgede mağlup oldu. Mekke'ye, Müslümanların yaşadığı bölgeye yakın bir yerde, yâni Suriye sınırında yenildiler. Ama onlar bu yenilgilerinden sonra birkaç yıl içinde tekrar kesinlikle galip geleceklerdir. ***Bid*** kelimesi üçten dokuza kadar bir sayıyı ifade eder.

Rabbimizin bu kesin haberini duyan müşrikler Müslümanlarla alay edince Ebu Bekir efendimiz bu konuda müşriklerle bahse girer. Übey Bin Halef yalan söylüyorsun ey Ebu Bekir, böyle bir şey asla gerçekleşmez, haydi aramızda bir zaman tayin et de seninle bahse girelim der. Arlarında 10 yıl müddet tayin edip 10 devesine bahse tu-tuşurlar. Sonra Ebu Bekir efendimiz Rasûlullah efendimize gelip durumu haber verince Rasûlullah efendimiz bid üçten dokuza kadar bir sayıyı ifade eder, binaenaleyh süreyi uzat ve bahsi artır buyurur. Bunun üzerine Ebu Bekir efendimiz giderek süreyi dokuz yıla, bahsi de yüz deveye çıkardı. Ve sonunda tabii kazanan taraf Ebu Bekir efendimiz oldu, yüz deveyi alıp peygamberin emriyle tamamını tasadduk etti.

Önce de, sonra da emir Allah'a aittir. Başında da, sonunda da yetki Allah'a aittir. Evet iş eninde sonunda Allah'a aittir. İş ne doğuya, ne batıya, ne doğunun güçlü görünenlerine, ne de batının egemen bilinenlerine aittir. Sonuç silahın elinde değildir. Sonuç gücün ve güçlünün uhdesinde, yetkisinde değildir. Bugüne kadar bu böyle olmadığı gibi bundan sonra da böyle olmayacaktır. Her şey Allah'ın kudret elindedir.

Yeryüzünde devletleri kurduran irade Allah'ın iradesidir. Yeryüzünde devletlerin yıkılış emrini veren yine Allah'ın iradesidir. Yeryüzünde galibiyet ve mağlubiyet yasasını takdir eden yine Allah'ın iradesidir. Yâni dün İranlılar Rumlara galip gelirken de, bugün Rumlar İranlılara galip gelirken de emir ve takdir Allah'a aittir. Yâni ne dün İranlılar galip gelirken hâşâ Allah'ı diskalifiye edip emir ve kumandayı İranlılar ellerine geçirmiş, ne de bugün Rumlar galip gelirken onlar Allah'ın yetkilerini ellerine geçirmiş değillerdir. Dün birine zaferi, ötekisine mağlubiyeti takdir eden Allah bugün de tersini irade buyurmuştur.

İşte o gün mü'minler Allah'ın nusretiyle sevinirler. Allah dilediği kimseye yardım eder. Allah Azîzdir, izzet ve şeref sahibidir, Rahîmdir, sonsuz merhamet

sahibidir. İbni Abbas efendimiz Rumların İranlılara karşı zafer kazandığı günlerde Müslümanlar da Bedirde müşriklere karşı bir zafer kazandılar buyurur. İki zafer aynı günlere tesadüf ediyordu. Bu sebepten Müslümanlar iki sevinci birden yaşıyorlardı. Tabii daha sonraları Müslümanlar bu iki süper devletin ikisini de yıkacaklardır. Yeryüzünün en süper güçlerini yerle bir edecekler ve tüm dünyaya Allah'ın dinini yayacaklar. Tabii işte burada da yine:

Yasası geçerli olacaktır. Emir, yetki önce de Allah'a aittir, sonra da Allah'a aittir. Allah bu yetkisiyle Müslümanlara yardım edip onların galibiyetine hükmetmeseydi elbette Müslümanların yeryüzünde böyle bir başarıya ulaşmaları da mümkün olmayacaktı. İşte Rabbi-mizin bu yardımıyla Müslümanlar çok kısa bir zamanda tüm dünyayı fethediyorlar, dünyada izzet ve şerefin Allah'a, Resûlüne ve mü'min-lere ait olduğunu net bir şekilde ortaya koyuyorlar. Yetkinin Allah'a ait olduğunu, izzet ve şerefin Allah'a ait olduğunu bilen Müslümanlar kar-şısında yeryüzünün en süper güçleri devriliyor, en düzenli ordular Müslümanların karşısında erimek zorunda kalıyorlar. Ve işte böylece Rabbimiz kıyamete kadar değişmeyecek bir yasayı ortaya koyuyordu. Kim Allah'a iman ederse, kim Allah'a güvenirse, kim Allah'ın iradesine teslim olursa bilsin ki o Allah'ın desteğiyle yeryüzünde tüm güçlere galip gelecek, tüm yeryüzüne egemen olacaktır.

6. "Bu, Allah'ın vaadi; Allah verdiği sözden caymaz, fakat insanların çoğu bilmezler."

İşte bu Allah'ın yeryüzünde bir vaadidir ve Allah asla vaadinde hulf etmez. Allah vaadinden asla caymaz. Evet işte Rabbimiz iki galibiyet vaat etmişti. Bunlardan birisi Müslümanların Mekke müşriklerine karşı galibiyetleri, diğeri de Rumların İranlılara karşı galibiyetleri. İşte Rabbimiz bu iki vaadini de gerçekleştirmiştir. Allah ne vaadetmişse vaadinden asla dönmez, fakat insanların pek çoğu bunu bilmemektedir.

Dünya üzerinde savaşları, barışları, galibiyetleri, hezimetleri, yükselişleri, çöküşleri araştıran, anlayan, anlatan siyaset biliminin, sosyoloji biliminin, toplum biliminin, savaş biliminin sahipleri bunu asla anlamazlar, anlayamazlar. Savaşların, galibiyetlerin, yenilgilerin Allah'ın elinde olduğunu asla bilemez onlar. Peki onlar neyi bilebilirler?
7. "Onlar, dünya hayatının görülen kısmını bilirler. Onlar, âhiretten habersizdirler."

Bunlar bu dünya hayatının sadece dış görünüşünü, zâhirini bilebilirler. İşte görüyoruz, adamlar sundukları bilgilerde, yazdıkları tarihte sadece işin zâhiri kısmı yazıyorlar. İşin sadece görünen ve yüzeyde olan kısmını görebiliyorlar. İşte iki grup karşı karşıya geldi, biri vurdu, öbürü öldürdü, biri galip geldi, biri mağlup oldu. Peki galip gelenin galibiyetinin altında yatan ne? Mağlup olanın mağlubiyetinin sebebi ne? dendiği zaman bunu açıklamaktan acizdirler. Ve esas onlar âhiretten de gafildirler, habersizdirler. Yaşadıkları bu dünyanın sonunun nereye varacağının farkında değildirler.

8. "Kendi kendilerine, Allah'ın gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları, gerçek olarak ve belirli bir süre için yarattığını düşünmezler mi? Doğrusu insanların çoğu, Rablerine kavuşacaklarını inkâr ederler."

Kendi nefisleri konusunda, nefislerinde olanlar konusunda hiç düşünmezler, hiç kafa yormazlar mı bu adamlar? Haydi dışlarındaki dünya üzerinde düşünmüyorlar, kendi nefisleri üzerinde de mi düşünmüyorlar? Allah gökleri yeri ve ikisi arasındakileri hakla yarattı. Bir de onları belli bir ecel, yâni belli bir süre ile yarattı. Göklerin ve yerin sahibi, yaratıcısı Allah'tır. Hayatın sahibi Allah'tır. Düşün mü yorlar mı bu insanlar? Hak olan bir Rabbin hak olarak yarattığı göklerin ve yerin yaratılışına hiç bakmazlar mı? Bu yaratıkların hiçbirisi boşuna yaratılmamıştır. Her birerinin Allah tarafından belirlenmiş belli bir eceli vardır.

Tüm insanlar, tüm devletler, tüm güçler, tüm varlıklar ecellidir, ölümlüdür. Gökler de ecellidir, yerler de ecellidir, melekler, cinler ve insanların tamamı ecellidir. Şimdi soralım: Rablerinin ecel yasasına boyun büken bu insanlar acaba nasıl oluyor da Allah'a rağmen varlıklarını sürdürebileceklerini zannedebilirler? Nasıl oluyor da ecelli olan varlıklar Allah karşısında Rab'lik ve İlâhlık iddiasında bulunabiliyorlar? Bunu anlamak gerçekten çok zordur. Bunun sebebi de işte şudur:

Bundan dolayı insanların pek çoğu Rablerine mülaki olmayı, Rablerine kavuşmayı inkâr ediyorlar. Rableriyle karşı karşıya geleceklerini, ölümlerinden sonra tekrar diriltilip yaşadıkları bu hayatın hesabını vermek üzere Rablerinin huzuruna çıkacaklarını reddediyorlar. Kendilerine mutlak âhiretin varlığını anlatan bu hayatı, bunca varlıkları ya boş, bâtıl, gâyesiz zannediyorlar, ya da bu hayatın ebedîliği zehabına kapılıyorlar. Hiç ölemeyeceklerini, bu hayatın hiç bitmeyeceğini ve kıyametin kopmayacağını vehmediyorlar.

Evet Rabbimiz son derece açık ne net bir biçimde bu âyetleriyle bir gerçeği ortaya koyuyor. Kendisine düşünme ve akletme özelliği verilen insan düşünmek ve aklını kullanmak zorundadır. Onun içindir ki Rabbimiz insana seslenmekte ve

yaratılmış olan her şeyin mutlaka belli bir amaca hizmet ettiğini ve her şeyin bu hayatın mükemmel nizamına uydurulduğunu haber vermektedir. İnsan kendisine verilen aklını kullanıp düşünmeye yöneldiği zaman mutlaka gerçeğe giden yol kendisine açılacaktır. Ve böylece bu hareketi kendisini her türlü sabit fikirlilikten, cehaletten ve ruhsal körlükten kurtaracaktır.

9. "Yeryüzünde dolaşıp, kendilerinden önce geçmiş kimselerin sonlarının nasıl olduğuna bakmazlar mı? Ki onlar kendilerinden daha kuvvetli idiler, yeryüzünü kazıp altüst ederek onlardan çok imar etmiş kimseydiler ve onlara bel-gelerle peygamberler gelmişti. Böylece Allah onlara zul-metmiyor, onlar kendilerine zulmediyorlardı."

Yeryüzünde gezip dolaşıp kendilerinden öncekilerin âkıbetlerine hiç bakmıyorlar mı? Yeryüzünde Allah'ı, âhireti inkâr edenler, Allah'la savaşa tutuşanlar sadece kendileri değil ki. Hiç düşünmüyorlar mı ki daha önce kendileri gibi davrananlar ne oldular? Hani nerede onlar? Hani nerede Ad kavmi? Nerede Semûd? Nerede Firavunlar? Nerede zalimler? Güçlüler vardı, kuvvetliler vardı, saltanat sahipleri vardı. Hani nerede onlar? Ki onlar kendilerinden daha güçlü kuvvetliydiler. Toprağı aktarmışlar, yeryüzünü delik deşik etmişlerdi. Yeryüzünde akla hayale gelmedik imarlar, ekim dikimler, imarlar gerçekleştirmişlerdi. Şimdikilerin yaptıklarından çok daha fazlasıyla yeryüzünü imar etmişler, yeryüzünü alabora edip madenler çıkarmışlardı. Medeniyetleri, şehirleri, sulamaları, yolları, köprüleri, evleri, sarayları teknolojileri mükemmeldi.

Onlara elçilerimiz apaçık belgelerle, mûcizelerle, âyetlerimizle geldiler. Onlara gerek kendi nefislerindeki, gerekse çevrelerindeki Allah âyetlerini hatırlatarak onları Allah'a imana ve kulluğu çağırdılar. Ölüm ötesi bir hayatın hesabıyla onları uyardılar. Ama onlar elçilerin dâvetine icabet etmediler. Allah onlara asla zulmetmedi. Lâkin onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı. Allah elçilerini reddeden bu insanları zulmen helâk etmiyordu. Bu adamlar kendileri helâki hak ediyorlardı. Allah asla kullarına zulmetmez.

10. "Sonra Allah'ın âyetlerini yalan sayıp, onları alaya alarak kötülük yapanların sonu pek kötü oldu."

Sonra kötülük yapanların sonu Allah'ın âyetlerini yalanlamaları, Allah'ın âyetlerinin yok farz etmeleri, Allah'ın âyetleriyle alay etmeleri, Allah'ın âyetlerinin işlevini bitirmeleri sebebiyle kötülük oldu, çok kötü oldu. Evet bizden önce çok daha görkemli, çok daha muhteşem bir hayat yaşamış, teknolojinin zirvesine çıkmış, gücün kuvvetin zirvesine çıkmış nice toplumlar Allah'a isyanları sebebiyle

helâk olup giderlerken şu andakiler mi Allah'la baş edeceklerini zannediyorlar? Şu anda güçlerine kuvvetlerine güvenerek Allah'la, Allah'ın âyetleriyle, Allah'ın sistemiyle savaşa tutuşan, Müslümanlara hayat hakkı tanımamaya çalışan devletlerin ömürleri dünkü fertlerin ömürleri kadar bile yok.

Düşünün Nuh (a.s) döneminin kâfirleri 950 yıl yaşamışlar. Bırakın günümüz fertlerinin bu kadar bir ömre sahip olmasını, hangi devlet bu kadar ömürlü olabiliyor? İşte yeryüzünün en süper güçlerinden birisi olarak bilinen bir Rusya nihâyet yetmiş yılda yok olup gidiyor. Tüm dünyaya egemenmiş gibi görünen Amerikanın da daha bir elli yıla bile varmadan sallantılarını görüyoruz. Kendi devletinin direk egemen olduğu ülkesinde kendi toplumunun bile güvenliğini sağlamakta acze düştüğünü görüyoruz.

Evet nasıl oluyor da Allah'a iman eden bu Müslümanlar şu anda dünyadaki ömürleri dünkü insanlardan bir tanesinin ömrü kadar bile olmayan bu devletlere meyledebiliyorlar? Nasıl oluyor da izzet ve şerefi onların yanında görüp onların desteğini kazanmaya çalışıyorlar? Gerçekten bunu anlamak mümkün değildir.

Hayır hayır emir önce de sonra da Allah'a aittir. Şu ana kadar yeryüzünü idare eden Allah olduğu gibi bundan sonra da yeryüzüne egemen olan Allah'tır. Büyük irade Allah'tır. Her ne kadar yeryüzünde insanlara geçici olarak yetkiler vermişse de bilesiniz ki bunlar geçicidir. Öyle değil mi? Yetkisini kaybetmeyen, yetkisi elinden alınmayan bir melik, bir hükümdar, bir devlet, bir siyasal, bir askeri güç gösterebilir misiniz? Var mı böyle birisi? Hangi devlet, hangi iktidar sonunda yokluğun, yıkılışın mahkumu olmamıştır? İşte büyük irade kendisini tanıtıyor:
11. "Allah önce yaratır, ölümünden sonra onu tekrar diriltir. Sonunda O'na döneceksiniz."

Allah'tır önce yaratan. Allah'tır varlıkları yaratan. Allah'tır yaratmayı başlatan sonra da onu iade eden. Yaratan da Odur, öldüren de. Öldüren de Odur, sonra öldürdüğünü tekrar diriltip iade edecek de Odur. Sonra kendisine dönülecek ve hesap verilecek olan da Allah'tır. Yaratmayı ilk defa başlatan, sizleri ilk defa yaratan Allah hiç ikinci defa yaratmaya, tekrar diriltmeye güç yetiremez mi? İlk yaratıcınızın Allah olduğunu biliyor, kabul ediyor da aynı Allah'ın sizi ikinci defa yaratmasını reddetmeye mi çalışıyorsunuz?

Yâni sizi ve diğer varlıkları yoktan var eden Allah olsun, sizi öldürecek ve diriltecek olan Allah olsun, yaşadığınız bu hayatın hesabını sormak üzere sizi huzurunda toplayacak olan Allah olsun ve şu anda hepimiz Onun huzuruna doğru gidelim, sonra da tutup bu Allah'a kulluktan kaçıp başkalarına kulluğu koşalım. Ondan başka Rabler, İlâhlar, tanrılar bulalım. Olacak şey mi bu? Kimin yetkisi var

Allah'tan başka bu dünyada? Allah'ın istediği bir hayat programından başka bir hayat tarzı kabul edilir mi? Allah'tan başkalarının, yaratıcı, öldürücü, diriltici olmayanların ne hakları, ne yetkileri var bu dünya üzerinde? Bizim ne hakkımız var onların yasalarını uygulayarak onlara kulluk etmeye?

12,13. "Kıyamet koptuğu gün suçlular umutsuz kalıverirler. Koştukları ortakları artık şefaatçileri değildir; ortaklarını inkâr ederler"

Kıyamet koptuğu gün, kıyamet başlarında patladığı an mücrimler, günâhkârlar iblisleşiverecek, ümitsizleşiverecekler. Evet kıyamet gerçekleşince günâhkârlar tüm ümitlerini kaybedip iblisleşiverecekler. İnanmadıkları, hiç beklemedikler kıyamet saatiyle yüz yüze gelince, kıyametin şokuyla günâhkârlar donup kalacaklar. Suçüstü yakalanmış suçluların yakalanışı gibi Allah'a isyan içinde bir hayat yaşayan mücrimler ümitsizliğin acısını yaşayacaklar.

Evet bir gün kıyamet kopacak. Şu anda yeryüzünün müstek-birleri, günâhkârları, Allah'a isyan içinde bir hayat yaşayanlar ne yapabilecekler? Ne gelir ellerinden? Büyük devlet gücüne, büyük siyasal ve askeri güce sahip olanlar, ısrarla Allah'a yetki tanımayanlar, Allah'a hayat hakkı tanımayanlar, hayatlarına Allah'ı karıştırmayanlar, hukuklarına, eğitimlerine ekonomilerine, evlenmelerine boşanmalarına, siyasal ve askeri yapılanmalarına, kazanmalarına harcamalarına Allah'ı karıştırmayanlar bilsinler ki bir gün dünya tepe taklak gelecek. Güneşin defteri dürülecek, yıldızlar yerlerinden sökülüp sağa sola atı-lacak, dağlar yürütülüp denizler yok olacak. Böyle bir ortamda ne ya-pabilecek bu insanlar? Nereye kaçabilecek bu mücrimler? Kime sığınacaklar? Kiminle beraber olacaklar? Kıyamete karşı gelebilecekler mi? Altlarından kayıp giden toprağı durdurabilecekler mi? Patlayan denizlerin karşısında kendilerine bir sığınak bulabilecekler mi? Biz ölmeyeceğiz diyebilecekler mi? Bugüne kadar kim ölmemeyi becerebilmiş ki onlar becersinler?

Onlara yardım edecek ortakları da yoktur ki kendilerine şefaat etsinler. Evet o zalimlerin Allah'a ortak koştukları şerikleri içinde kendilerine şefaat edecekler de yoktur. Kim yardım edecek onlara? Kim şefaatçi olup kurtarabilecek onları? Mümkün müdür bu? Bırakın o Allah berisinde Allah makamına oturtup kendilerine kulluk ettikleri var-lıkların kendilerine yardım etmelerini, üstelik onlar ortaklarını da inkâr edecekler. Biz asla dünyada bunları tanrı kabul etmedik, biz bunları asla hayatımızda egemen bilmedik, biz asla bunları Rab ve İlâh bilip yasalarını uygulamadık diyecekler. Bu dünyada Allah yetkilerine sahip olarak gördükleri, kendilerine tapındıkları, kendilerine sığındıkları, arzularını yerine getirdikleri, kendilerine dua ettikleri tanrı taslaklarının hiçbir faydasını görmeyecekler.

Evet ya bu dünyada Allah'ı bırakıp ta Allah berisinde bir takım varlıkları dinleyenler o dinledikleri Rablerini İlâhlarını ret edecekler, yahut da dünyada tanrı bilinenler kullarını reddedecekler. Biz sizlerden bize kulluk istemedik. Biz size biz tanrıyız demedik. Siz kendiniz sapıklar olarak bize kulluk etmişseniz bunun sorumluluğu kendinize aittir. Bizim sizin bu pisliklerinizle bir ilgimiz yoktur diyecekler.

Öyleyse madem ki bir gün kıyamet kopacak, madem ki bir gün bu hayat bitecek, hepimiz öleceğiz ve tekrar diriltileceğiz, madem ki bir gün Allah'ın hesabıyla karşı karşıya geleceğiz, madem ki o gün yetki sadece Allah'ın olacak, madem ki insanların Allah berisinde ken-dilerinde yetki gördükleri varlıkların hiçbirisinin zerre kadar bir faydası dokunmayacak, öyleyse niye insanlar bu dünyada sadece Allah'ı din-lemiyorlar? Niye sadece Allah'a kulluk yapmıyorlar? Niye Allah berisinde kendilerine Rabler, İlâhlar buluyorlar da onlara kulluk yapıyorlar?

14. "Kıyamet koptuğu gün, işte o gün, darmadağın olurlar."

Kıyamet koptuğu gün, işte o gün insanlar darmadağın olacaklar. O gün insanlar gruplaşacaklar, grup grup birbirlerinden ayrışacaklar. Mü'minler kâfirlerden, mücrimlerden ayrılacaklar. İnsanlar imanlarına, amellerine, teslimiyetlerine, takvalarına göre gruplaştırılacaklar. Allah'a, Allah'ın dinine, Allah'ın hayat programına inanan ve hayatlarını bu imana bina edenler, Allah'ın istediği gibi bir hayat yaşayanlar hangi dönemde, hangi coğrafyada yaşamışsa yaşasın, hangi ırka mensup olmuşsa olsun dünyada tek bir ümmet oldukları gibi o gün de tek bir ümmet olacaklar. Dünyada ortak bir hayat çizgisinde olanlar da kendi aralarında ayrışacaklar. Allah'ı bırakıp bâtıla tapanlar da kendi aralarında bir birlik oluşturacaklar.

15. "Ama inanıp yararlı iş işleyenler, ağırlanacakları bir cennette bulunûrlar."

İman edip imanlarını pratik hayatlarına aktaranlar, iman edip iman kaynaklı bir hayat yaşayanlar, iman edip bu imanlarını hayatlarında sâlih ameller olarak görüntüleyenler cennette nimetler içinde ağırlanacaklar, sevinecekler, keyif çatacaklar. Ölümsüz cennetlerde yüzleri güldürülecek onların.

16. "İnkar edip, âyetlerimizi ve âhirette Bana kavuşmayı yalanlayanlara gelince, işte onlar azapla yüz yüze bırakılırlar."

Ama beri tarafta kâfirlere, Allah'ı, Allah'ın âyetlerini, Allah'ın dinini, Allah'ın hayat programını örtenlere, fıtratlarını örterek bir hayat yaşayanlara, âyetlerimize küfreden, âyetlerimizi örtbas edenlere, yalanlayan, yalan sayan, yok farz edenlere, âhirete kavuşmayı da örten, âhireti gündemlerinden düşürerek bir hayat yaşayanlara gelince işte onlar Allah'ın azaba hazır olacaklar, azabın mahkumu olacaklar.

İşte bakın hemen hayat ikileşiverdi. Dünyada da böyleydi zaten. Dünyada iki grup vardı, mü'minler ve kâfirler. İnananlar, inkâr edenler. Âhirette de böyle iki grup insan ve onlara hazırlanmış iki yerleşim merkezi. Cennet ve cehennem, cennetlikler ve cehennemlikler. İşte bu iki grubun dışında bir ayırım söz konusu olmayacak. İnsanların bu dünyadaki değer yargılarının orada hiç bir değeri olmayacak. Bu dünyada insanlar belki birbirlerini sosyal sınıflara, ekonomik sınıflara, ırk, kavim, kabile sınıflarına ayırabilirler. Ama ne dünyada ne de âhirette bu ayırımların Allah katında zerre kadar bile bir değeri yoktur. İşte Allah'ın ayırımı böyledir. Cennet ve cehennem. Allah'ın ayırımı bu dünyada Müslüman ve kâfir, İslâm ve küfür.

17,18. "Akşamlarken ve sabahlarken, öğle ve ikindi vaktinde Allah'ı ki göklerde ve yerde hamd O'na mahsustur tesbih edin, namaz kılın."

Fesübhanallah. O halde tesbih Allah'a aittir. Hep Allah tesbih edilmelidir. Hep Allah gündemde tutulmalı, hep Allah yüceltilmelidir. Çünkü O mükemmeldir, O aciz değildir, eksikliği yoktur Onun. Sabaha girdiğiniz vakit de akşamı idrak ettiğiniz zaman da Allah'ı tesbih edip yüceltin. Tüm zaman ve mekân dilimlerinde tesbih edilecek, gün-deme alınacak, yüceltilecek tek varlık Allah'tır. Tüm âlemde sözleri dinlenecek, arzuları yerine getirilecek, tüm zaman diliminde, tüm ömür boyunca yüceltilecek tek varlık Allah'tır. Göklerde ve yerde hamd Onudur. Yatsı vaktinde ve öğleye ulaştığınız zaman. Her zaman ve her mekânda, gündüz, gece, öğle, akşam, yatsı hamd edilecek, övülecek, programı uygulanacak tek Rab ve İlâh Odur.

Evet yukarıdaki âyetlerle iman ve sâlih amelin iyi sonuçlarını, küfür ve şirkin kötü sonuçlarını duyduktan, öğrendikten sonra, bu konuda sadece Allah'ın yetkili olduğunu bildikten sonra haydi Rab-b'inizi tesbihe ve hamdi sadece Ona ait kılmaya yönelin. Haydi dilleriniz ve amellerinizle Onu tesbih etmeye ve Ona hamd etmeye koşun. Beş vakit namazla Allah'ı tesbih edin. O Allah ki:

19. "O, ölüden diri çıkarır, diriden ölü çıkarır; yeryüzünü ölümünden sonra O canlandırır. Ey insanlar! İşte siz de böylece diriltileceksiniz."

Ölüden diriyi, diriden de ölüyü çıkarandır. Ölümünden sonra yeryüzünü de diriltendir. Evet O Allah ölüden diriyi, diriden de ölüyü çıkarandır. Toprağın altındaki ölü bir tohumu diriltip ondan hayatı, di-riliği çıkaran Allah'tır. Hiç hayat emaresi olmayan küçücük ölü bir çekirdekten koskoca bir ağacı çıkaran Allah'tır. Peygamberine indirdiği vahiyle ölü kalpleri dirilten, kâfirlerden dipdiri mü'minleri çıkaran da Allah'tır. Ama dipdiri mü'minlerden kâfirleri çıkaran da Allah'tır. Yâni ölü bir insandan diriyi çıkarır, diri bir insandan da ölüyü çıkarır. Kâfirden mü'mini mü'minden de kâfiri çıkarır.

Veya meselâ Nuh (a.s) gibi dipdiri bir babadan iman etmeyen ölü bir oğul çıkardığı gibi, Âzer gibi ölü bir kâfirden dip diri bir İbrahîm çıkarabilir Allah. Ya da Zekeriyya (a.s) gibi yüz yaşını aşkın bir babadan üstelik de kısır bir anadan Yahya gibi bir diri çıkarır Allah. Veya işte bir zamanlar yok iken, yokluktan var edilen bir mevcudat çıkarıverir. Ölüyken, yok iken yeryüzünde, hayat sahnesinde varlıkları var ediverir.

Öyle değil mi? Bir zamanlar yoktu varlık, yoktu insanlar, yoktu semalar, yoktu arz, yoktu güneş, yoktu ay yoktu yıldızlar da yokları var etti Rabbimiz. Kupkuru topraktan Adem'i yaratan odur. Kupkuru topraktan varlıklara hayat veren odur. Var olanları da sonunda öldürerek diriden de ölüyü çıkarıyor Rabbimiz.

İşte sizin dirilişiniz, ölümünüzden sonra dirilişinizin çıkarılması da aynen böyle olacaktır. İşte sizler de böylece çıkarılacaksınız. Ölümünden sonra yeryüzü nasıl diriliyorsa sizin dirilişiniz de aynen öyle gerçekleşecektir. İşte şunlar da Onun âyetlerindedir diyerek bundan sonra Rabbimiz bir dizi âyetleriyle bizi karşı karşıya getirecek ve bize Onu inkâra, Onu yalanlamaya, Onu diskalifiye ederek bir hayat yaşamaya fırsat tanımayacak.

20. "Sizi topraktan yaratması O'nun varlığının belgelerindendir. Sonra hemen birer insan olup yeryüzüne yayılırsınız."

İşte sizi topraktan yaratması Onun âyetlerinden, Onun varlığının ve sizler üzerindeki yaratıcılığının rubûbiyet ve ulûhiyetinin, egemenliğinin belgelerindendir. Sizi topraktan yarattı da O Allah, sonra işte onun ardından birer insan olup yeryüzünde yayılıverdiniz. Evet Allah sizi topraktan yarattı. varlığımızın başlangıcı topraktır. Bizler de şu anda topraktan aldığımız gıdalarla meydana getiriliyoruz. Düşünebiliyor musunuz? Toprak adam oluyor ve

yeryüzünde hareket ediyor. Allah'ın varlığına, gücüne bundan daha büyük bir delil olur mu? Bu Allah'ın âyeti değil de kimin âyetidir? Bu âyet bizi Allah'a kulluğa ve teslimiyete götürmeyecek de ne götürecektir? Bunu Allah'tan başka kim becerebilir? Tüm bu teknolojik güçleriyle bir sineğin bir tek kanadını, ya da insanın saçının bir tek telini yaratabilecek birileri var mı? İşte toprak yerinde duruyor. Haydi toplansın tüm dünya insanlığı da bir şey yaratsınlar. Ve işte böyle bizi topraktan yaratan Allah ölümlerimizden sonra aynı topraktan bizi tekrar yaratmaya, diriltmeye güç yetiremez mi?

21. "İçinizden, kendileriyle huzura kavuşacağınız eşler yaratıp; aranızda muhabbet ve rahmet var etmesi, O'nun varlığının belgelerindendir. Bunlarda, düşünen millet için dersler vardır."

Yine Onun âyetlerindendir ki nefislerinizden zevceler yaratmıştır. Sizin için kendilerinde huzura kavuşacağınız, sükûnete ereceğiniz, doyuma ulaşacağınız sizin nefislerinizden zevceler yaratması Allah'ın âyetlerindendir.

Evet sizi bir tek cins olarak değil, insan olarak birbirine eşit ama farklı fiziksel yapıya, farklı ruhsal özelliklere sahip iki ayrı cins olarak yaratmıştır Allah. Birbirine eş olacak, birbirini tamamlayacak, birbiriyle çok âhenkli bir bütünlük arz edecek erkek ve kadın olarak yaratmıştır sizi. Evet sizi böyle erkek ve kadın olarak yaratmış ki birbirinize ısınasınız, birbirinize meyledip yakınlık kurasınız, kaynaşasınız diye. Böylece Allah aranızda bir sevgi bir rahmet de ortaya koymuştur. Ne güzel değil mi? Eşler arasında sevgi ve rahmet, merhamet. Eğer Rabbimiz erkek ve kadına birbirlerine karşı büyük bir sevgi, istek ve arzu vermeseydi onlar asla birlikte bir yuva kurma gereği duymayacaklardı.

Evet Allah hiçbir nefsi yalnız yaratmamıştır. Mutlaka birlikte yaşayacağı bir eş, bir zevc takdir etmiştir ona. Eğer şu anda insanlar Allah'ın bu yasasına karşı çıkarak bir karı koca hayatından kendilerini mahrum bırakıyorlarsa burada suçlu Allah değil kendileridir. aslında bütün kadınlar ve erkekler birbirlerine muhtaç yaratılmıştır. Kendilerini fıtrat dışı bir hayatın mahkumu edenler, kadınsız erkekler, erkeksiz kadınlar bu dünyada mutsuz bir hayat yaşamak zorunda kalacaklardır. İşte bunda da düşünen, tefekkür eden, kafa yoran insanlar için ibretler var, âyetler vardır.

22. "Gökleri ve yeri yaratması, dillerimizin ve renklerimizin değişik olması, O'nun varlığının belgelerindendir. Doğrusu bunlarda, bilenler için dersler vardır."

Yine göklerin ve yerin yaratılması, dillerinizin ve renklerinizin ayrı ayrı olması da Allah'ın âyetlerindendir. Her birerinizin dili değişik, rengi değişiktir. Dünyanın değişik bölgelerinde insanlar değişik diller kullanmakta olduğu gibi her insanın dili, ses tonu mutlaka diğerlerinden ayrıdır. Aynı şekilde tüm insanlar aynı topraktan meydana geldikleri halde, aynı elementlerden teşekkül ettikleri halde herkesin rengi birbirlerinden o kadar farklıdır ki milyarlarca insanın arasında ayırt edilebilmektedir.

Evet sizin renklerinizin, dillerinizin değişik olması da Allah'ın âyetlerindendir. Sizin bu fizikleriniz, renkleriniz, dilleriniz, ırklarınız kendi kendinize bulduğunuz, kendi kendinize ulaştığınız bir şey değil, bu bir Allah takdiri, bu bir Allah yasasıdır. Öyleyse bütün insanların değerlendirilirken hiç birinin diğerinden ayrı, üstün, alçak olarak değerlendirilmemesi gerektiği de bu âyette zikredilmiş oluyor. Evet dillerimiz, renklerimiz, ırklarımız ayrı olabilir. Birimiz beyaz, birimiz siyah, birimiz sarışın olabiliriz. Birimiz Türkçe, birimiz Arapça, birimiz Çince konuşuyor da olabiliriz. Bunlar Allah'ın âyetlerindendir. Bunlar insanların birbirlerine üstünlük ya da alçaklık sebepleri değildir. Bunlar hiçbir zaman insanların birbirlerinden ayrıcalıklarının delili değildir. Ne beyazlar siyahlardan üstündür, ne siyahlar sarışınlardan üstün ya da alçak değildir. Yine hiç bir dil konuşanın öteki dil konuşanlara bir üstünlük ya da alçaklığı söz konusu değildir. İnsanların değerlendirmesini Rabbimiz bunlara değil de tamamen inanca bağlı kılmıştır. Müslüman kâfirden üstündür, muttaki diğerlerinden üstündür Allah katında. İşte Allah'ın değer yargısı budur.

İşte bunda âlimler için, bilenler, bilgi sahipleri için bunda âyetler vardır diyor Rabbimiz. Peki âlim kimdir? Âlim vahyi bilenlerdir. Allah'ın göklerin ve yerin yaratıcısı olduğunu bilen kimseler âlimdir. Dillerinizin ve renklerinizin ayrı ayrı yaratılışının Allah'ın bir âyeti olduğunu bilen kimseler âlimdir. Allah'ı tanıyan, Allah'ın istediği kulluğu bilen ve onu icra eden kişi âlimdir. Allah'ın kitabında ve Resûlünün sünnetinde ortaya konan değer yargılarına göre bir hayat yaşayan kişi âlimdir. Bunu bilen bir kişi, Allah'ın bu âyetleriyle bilgilenen bir kişi artık şunu söyleyebilir mi? Rengi şöyle olanlar üstündür, dili böyle olanlar, filan ülkede doğanlar, falan ırka mensup olanlar üstündür. Benim dilimi konuşanlar üstündür, benim rengimi taşıyanlar üstündür diyebilir mi? Allah'ın değer yargılarının bilincinde olan bir insan kesinlikle bilir ki üstünlük ancak imandadır, takvadadır.

23. "Geceleyin uyumanız, gündüz de lütfundan rızık aramanız O'nun varlığının belgelerindendir. Bunlarda kulak veren millet için dersler vardır."

Yine geceleyin uyumanız, gündüzün de Onun lütfundan rızık aramanız Onun âyetlerindendir. Gecede ve gündüzde Rabbimizin koyduğu uyku yasası da bizim

için en büyük lütuflardan birisidir. Hayat Allah için yaşandığı zaman güzeldir. Hayat Allah'a kullukta değerlendirildiği zaman şereflidir. Allah'ın âyetleriyle hayatı tanımlamak gü-zeldir. İşte gece, işte gündüz. İşte uyku, işte çalışmak. Tam bize uygun bir hayat yasası. Hiç düşündünüz mü? Allah geceyi sürekli kılsaydı, hiç gündüzü getirmeseydi ne yapardınız? Ve gündüzü sürekli kılsaydı geceyi kim getirebilirdi bize? İşte bunlarda da kulak veren, kulağı olan, kulağını kullanan kimseler için ibretler, dersler vardır.

24. "Size korku ve ümit veren şimşeği göstermesi, gökten su indirip ölümünden sonra yeri onunla diriltmesi, O'nun varlığının belgelerindendir. Bunlarda, düşünen millet için dersler vardır."

Yine korku ve ümit kaynağı olan şimşeği göstermesi Allah'ın âyetlerindedir. Evet korku ve ümitle, havf ve tamahla Rabbiniz size şimşeği gösterir. Görürsünüz şimşeği korkarsınız, görürsünüz şimşeği arzularsınız. Arzularınız, ümidiniz kabarır. Çünkü şimşek kimileri için bir korku sebebi, kimileri için de bir ümit, bir rahmet vesilesidir. Kimileri için bir rahmet muştusu, bir yağmur habercisi, bir bereket müjdecisi, yağmurun yağacağına bir alâmet, ama kimileri için de isyanları, günâhları yüzünden toplumları helâk eden bir azap kamçısı, bir felâket habercisidir. Bundan dolayıdır ki insanlar şimşeği gördükleri zaman hem korkarlar hem de sevinirler. Yâni kimilerinin ödü koparken kimileri sevinir. Çünkü tarih içinde nice toplumlar savaikle, yıldırımlar ve şimşeklerle yok olup gitmişlerdir.

Yine Allah gökten yağmuru, suları indirir de onunla ölümünden diriltiverir yeryüzünü. İşte bu da Allah'ın âyetlerinden birisidir. Muhakkak ki bunlarda akıl eden, akıllarını kullanan bir kavim içindir.

25. "Göğün ve yerin O'nun buyruğu ile ayakta durması O'nun varlığının belgelerindendir. Sonra sizi kabirlerinizden bir çağırmaya görsün, hemen çıkıverirsiniz."

Yine buyruğuyla gökyüzünü ve yeryüzünü durdurması, gökler ve yerin varlık âleminde bulunması Onun âyetlerindendir. Evet gökler ve yerin bu düzen içinde durdurulması da Allah'ın âyetlerindendir. Gökleri ve yeri tutan, onları zevalden, yıkılıp gitmekten koruyan, tutan, muhafaza eden Allah'tır. Göler ve yere egemen olan Allah'tır. Göklerde ve yerde hakim olan, hükmü geçerli olan, Kayyûm olan Allah'tır. Eğer gökler ve yer zevale uğrayacak olsalar, kayacak olsalar Allah'tan başka hiç kimse onları tutamaz. Rabbimiz lütfuyla bu âlemi ayakta tutuyor. Allah'tan başka hiç kimsenin gökleri ve yeri ayakta tutma gücü yoktur. Bırakın gökleri ve yeri ayakta tutmayı kendilerini bile ayakta tutmaya güç yetiremeyen

varlıkların Rab olmaları, İlâh olmaları mümkün değildir. Allah dengede tuttuğu için bu kâinat yıkılmadan duruyor. Ama Allah'ın emriyle bir gün yıkılmaya, kaymaya başladı mı artık kimse onun önüne geçemeyecektir. Yâni gökler ve yer sadece Allah tarafından yaratılmakla kalmayıp varlıklarının sürdürülmesi de Rabbimizin emriyle olmaktadır.

Sonra sizi kabirlerinizden bir dâvetiye ile çağırdı mı hemen Onun huzuruna çıkıverirsiniz. Evet Rabbinizin dâvetini alır almaz hemen mantar bitiyormuş gibi kabirlerinizden kalkıp mahşere doğru akıverirsiniz. Yâni bu kâinatı yaratan, gökleri ve yeri yaratan, gökleri ve yeri buyruğu altında tutan Allah'a bu hiç de zor gelmeyecektir.

Evet topraktan yaratılışımız bir Allah âyeti, topraktan insan haline getirilip yeryüzünde tohumlanıp dağılmamız bir âyet, kendi cinsimizden eşlerimizin yaratılması bir âyet, eşler arasında meveddet, sevgi, arzu bağlarının yaratılması bir âyet, göklerin ve yerin yaratılışı bir âyet, dillerimizin ve renklerimizin ayrı ayrı olması bir âyet, gecemiz gündüzümüz, uykularımız, gündüzün Allah'ın fazlından rızık aramamız bir âyet, şimşek, yağmur bir âyet, yağmurlarla ölümünden sonra yeryüzünün ölümünden sonra bahar mevsimi tekrar dirilmesi bir âyet, kıyamet bir âyet, diriliş bir âyet. İşte bütün bunlar kendisine kulluk yapılacak Rabbimizin birer âyetidir.

26. "Göklerde ve yerde olanlar O'nundur; hepsi O'na boyun eğmiştir."

Ve göklerde ve yerde ne varsa hepsi Onundur. Göklerde ve yerdekilerin tamamı Allah'ın mülküdür. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'a boyun bükmüştür. Göklerde ve yerde canlı-cansız ne varsa hepsi Allah yasalarına boyun büküp itaat ederler. Rablerinin yasaları, Rablerinin buyrukları önünde diz çökerler. Çünkü onların tümünü Allah yaratmıştır. Onlar da yaratıcılarının kendileri için belirlediği hayat tarzını, kendilerine yüklediği rollerini zerre kadar aksatmadan yerine getirerek Rablerine boyun bükmekte, Rablerini dinlemekte ve Rablerinin önünde eğilmektedirler. Çünkü yaratılmış olan herkesin ve her şeyin yaratıcı karşısında konumu kulluktur.

Öyleyse nasıl ki canlı ve cansız tüm varlıklar yaratıcılarına boyun bükmüşler, sadece Onu dinliyorlarsa o zaman elbette ki yaratılış yönünden onlardan farklı olmayan, onlar gibi kul olan insan da sadece Allah'a boyun bükmeli, sadece Allah'ı dinlemeli, sadece Allah'ın kanunlarına, Allah'ın yasalarına itaat etmelidir. Fıtrat en zaten insan Allah'ın yasalarına boyun bükmektedir. Kâfirler de şu anda Allah yasalarına boyun bükmektedir. Allah'ın yarattığı bu insan yaratılış yönünden

üşümekte, acıkmakta, uyumakta, yorulmakta, hasta olmakta, erkek ve kadın olmaktadır. Mü'min kâfir hiç kimse bu Allah yasalarının dışına çıkamamaktadır.

Yâni insan fıtrat en Allah'ın koyduğu yaratılış yasalarının dışına çıkamamaktadır. Ama fıtrî hayatında kerhen Allah yasalarına boyun büken kâfir ihtiyarî, ya da günlük hayatında Allah'a itaat etmemektedir. İşte insan fıtrî hayatında böylece Allah'ın yasalarına boyun büktüğü gibi günlük hayatında da Allah'ın yasalarına boyun bükmek zorundadır. Değilse fıtrî hayatında Allah'ın yasalarına boyun büken bu insan günlük hayatında başkalarının yasalarına boyun bükerse, hayatının birinde Rabbinin İlâhî yasalarına ötekisinde de beşer yasalarına teslim olursa, yâni iki Rabbi, iki İlâhı olursa onun, yâni onun fıtrî hayatıyla günlük hayatı çatışma içine girerse o zaman bu ikisi arasında insan ezilip gidecektir.

27. "Önce yaratan, ölümünden sonra tekrar dirilten O'dur. Bu, O'nun için daha kolaydır. Göklerde ve yerde olan en üstün sıfatlar O'nundur. O, güçlüdür, Hakîmdir."

Evet Allah'tır yaratmayı başlatan. Allah'tır yaratmayı ilk yapan. O Allah mahlukâtı yoktan var edendir. İlk olarak eşi ve benzeri olmayan bir varlıklar âlemini, daha önce bir görüntüsü olmayan, daha önce bir benzeri olmayan bu âlemi yaratan Allah'tır. yoktan var ettiği bu varlıkları sonra öldürüp tekrar diriltecek olan da Odur. Üstelik ölümlerinden sonra insanları tekrar diriltip hesaba çekmek üzere huzuruna getirmesi Ona göre çok kolaydır. Niye zor olsun da bu Allah'a? Eğer zor olsaydı onları benzeri yokken ilk defa yaratması zor olurdu. İlk defa onları yaratan ikinci defa yaratmaya güç yetiremez mi? Çünkü Göklerde ve yerde en yüce sıfatlar, en üstün meseller de sadece Ona aittir.

O Azîzdir, O Hakîmdir. Yaratan Odur, rızık veren, doyuran Odur. İzzet ve şeref, güç ve kudret sadece Ona aittir. Hikmet sahibi de sadece Odur. Ondan başka kim hakim olabilir bu varlıklar âlemine? Ondan başka kim sahip olabilir bu âleme? Ondan başka yaratıcı var mıdır? Gücüyle kudretiyle, egemenliğiyle hikmetiyle O Allah'ın yaratıklarına koyduğu yasa da kulluk yasasıdır. Bakın bundan sonraki âyetinde bu kulluğunuza, tevhide bir misal verecek Rabbimiz:

28. "Allah size kendinizden misaller vermektedir: Size verdiğimiz rızıklar da, emrinizde bulunan kölelerinizin de eşit sûrette hak sahibi olmalarına razı olur ve birbirinizi saydığınız gibi bu ortaklarınızı sayar mısınız (ki, bizzat yaptığımız işlerde Bize ortaklar koşulmasına razı olasınız?) Düşünen millete âyetleri böylece uzun uzadıya açıklarız."

İşte O Allah size bir misal veriyor. Allah size kendi nefislerinizden bir misal vermiştir. Söyleyin bakalım: Şu mülkiyetiniz altında bulunan kölelerinizle, câriyelerinizle, işçilerinizle ortak olarak, kullanımı konusunda onlarla denk olarak, eşit olarak, eşit haklara sahip olarak Benim size vermiş olduğum rızıklar konusunda birbirinizden çekindiğiniz gibi kendilerinden de çekineceğiniz seviyede o kölelerinize eşit hak veriyor musunuz?

İşte Allah size mal, mülk ve saltanat verdi. Ev, bağ, bahçe, tarla, tapan, dükkan, tezgah verdi, müdürlük, amirlik verdi. Bir şehrin, bir ülkenin yönetimini verdi. Bir de sizin mahiyetinizde, sizin egemenliğiniz altında işlerinizde çalıştırdığınız işçiler, memurlar, köleler, câriyeler verdi. Yâni sizin hâkimiyetiniz altında olup bir imtihan sebebiyle rızkı sizden bekleyen insanlar var. Halbuki Allah bu elinizdeki malları size verirken onları da hesap ederek vermektedir. Yâni Allah size tak-dir ettiği rızıkta kölelerinizi, işçilerinizi, hizmetçilerinizi, memurlarınızı da ortak kabul ediyor. Şimdi sizler sahip olduğunuz, hakim olduğunuz o malda, mülkte, o saltanatta, o bağda, bahçede, o dükkanda, fabrikada, o işyerinde hâkimiyetiniz altındaki o işçilerinize, o memurlarınıza, o kölelerinize, câriyelerinize bir yetki veriyor musunuz?

Yâni şunu diyebiliyor musunuz? Bir fabrikanız var ki; bir çiftliğiniz var ki; Allah onu size vermiş, ama orada çalışanları da size ortak kılmıştır. Şimdi şunu diyebiliyor musunuz onlara: Gelin ey benim iş yerimde, benim fabrikamda, benim çiftliğimde çalışan insanlar, aslında bu mülk sadece benim değildir. Bu mülkü Rabbim bana verirken sizi de buna ortak kılmıştır. Sizin gayretlerinizle, sizin alın terlerinizle bu mülk bu hale gelmiştir. Gelin bundan sonra bu mülk sadece benim değil hepimizin olacaktır. Bu mülkte her birerimiz eşit haklara sahibiz. Diyebiliyor musunuz bunu? O mallarınızda onlara da yetki verebiliyor musunuz?

Dünyanın herhangi bir bölgesinde, herhangi bir ülkesinde egemenliği eline geçirmiş olan hakim güçler, egemen oldukları halka karşı, kölelere karşı şunu diyebiliyorlar mı: Gelin ey insanlar, bu ülke hepimizin, bu şehir hepimizin, bu devlet, bu imkânlar hepimizindir. Şimdiye kadar bizim bu ülkede sürdürdüğümüz egemenliğimiz bizim haksızlıkla sürdürdüğümüz bir söz sahipliğiydi. Bundan sonra bu ülkeyi birlikte yöneteceğiz, siz de söz sahibi olacaksınız, siz de şuraya katılacaksınız. Sizler nasıl bir hukuk, nasıl bir eğitim, nasıl bir kılık kıyafet, nasıl bir yaşam biçimi istiyorsanız öylece yapalım, öylece yaşayalım diyen birilerini biliyor musunuz? Var mı böyle diyen birisi? Yok değil mi? Ne ülkelerin, devletlerin egemenleri ellerine geçirdikleri bu mülkü başkalarıyla paylaşmadan yanalar, ne de herhangi bir ekonomik gücün sahibi olanlar ellerindekileri işçileriyle, köleleriyle paylaşmadan yana olmuyorlar değil mi? Kimse istemez

bunu? Babasını, oğlunu bile karıştırmıyor adam değil mi? Halbuki Allah’ın verdiği bu mülk bütün insanlarındır. Bütün insanların onda hakkı vardır.

Şimdi nasıl ki siz Allah’ın ortaklaşa kullanınız diye verdiği o mülk ve saltanatta hak sahiplerini bile elinizdeki yetkilerden faydalandırmıyorsunuz da, kendinizde böyle bir hak görüyorsunuz da nasıl oluyor da Allah’ın şu dünyasında, Allah’ın şu mülkünde Allah’ın yet-kilerini de elinden alarak hâşâ hâşâ sen bu işe karışamazsın, bu mülkte yetki bizimdir demeye çalışıyorsunuz? Nasıl oluyor da mülkünde Allah’a ortaklar aramaya, bulmaya çalışıyorsunuz? Nasıl oluyor da tamam gökleri Ona verelim, göklerde O İlâhlığını sürdürsün, ama yeryüzüne O Allah karışamaz, yeryüzünde İlâhlık bizimdir, ya da yeryüzünde bizim sözünü dinleyeceğimiz, yasalarını uygulayacağımız başka İlâhlarımız, başka Rablerimiz vardır diyebiliyorsunuz? Gerçekten bu çok zalimce bir düşünce değil mi? Nasıl oluyor da bu kadar zayıf halinizle, ölümlü halinizle, Allah’a muhtaç halinizle geçici olarak sahibi bulunduğunuz mülklerinizde kimseye yetki tanımıyorsunuz da, göklerin ve yerin ölümsüz sahibi olan Allah’tan yetkisini alarak Onun berisinde başka Rabler, başka İlâhlar bulup onların da Allah’a ortak olduklarını söyleyebiliyorsunuz? Nasıl oluyor da onlara da kulluk edebiliyorsunuz? Nasıl oluyor da yeryüzünde şirki yasallaştırmaya çalışıyorsunuz? Hakkınız var mı buna? diyor Rabbimiz. İşte biz âyetlerimizi böylece açıklıyoruz akıl eden, aklını kullanan bir kavim için.

29. “Hayır; zulmedenler, körü körüne kendi heveslerine uymuşlardır. Allah'ın saptırdığı kimseleri kim doğru yola eriştirebilir? Onların yardımcıları da yoktur.”

Ama zalimler akıllarını kullanmıyorlar. Zalimler Allah’ın bu misallerini anlamıyorlar, anlamaya yanaşmıyorlar. Bilâkis onlar Allah âyetlerini bırakıp hevâ ve heveslerine tabi oluyorlar. Bilgisizce, cahilce kendi hevâlarının peşine düşüyorlar. Mülkte, saltanatta, yetkide, egemenlikte zalimler şu anda geçici de olsa bunların sahibi biziz. Bu mülkte, bu köyde, bu şehirde, bu ülkede söz sahibi biziz. Bizler dilediklerimizi yapabilme imkânına sahibiz. Dilediğimiz gibi karar verip, dilediğimiz gibi bir hayat yaşama yetkisine sahibiz.

Tabii imtihan gereği Rabbimiz kendilerine geçici olarak bu yetkiyi vermiştir. Ve bu adamlar kendilerine verilen bu güç ve kuvvetin, bu mülkün bitmeyeceğini zannediyorlar. Hayatın, ülkenin yasalarını koyma hakkı bizdedir diyorlar. İşte görüyoruz. Allah’ın dininin hakim olmadığı tüm ülkelerde hakim güçler bunu söylüyorlar. Allah’tan başkalarına, Allah’ın yaratıklarına yetki veriyorlar da Allah’a yetki vermemeye çalışıyorlar. Allah’ın mülkünde, Allah’ın arzında Allah’a

söz hakkı vermemeye çalışıyorlar. Allah'ın kullarının Rabbim Allah demelerine bile izin vermemeye çalışıyorlar.

Veya işte Allah yeryüzünde bir imtihan gereği birilerine ötekilerden daha fazla ekonomik güç veriyor. Ötekilerine vermediği mal, mülk veriyor. Aynı zamanda ona verdiği mal ve mülkte başkalarının da haklarının olduğunu beyan ediyor. Birine bir milyar vermişse diyor ki bu paranın tamamı senin değildir. Senin ailen, çalıştırdıkların, işçilerin, kölelerin, câriyelerin, fakir akrabaların, yetimlerin, komşuların, Müslümanların, hayvanların da hakları vardır. Yâni bir Müslümana verilenler üzerinde verilenler oranında başkalarının hakkı vardır.

Meselâ bir Müslümana bir milyar verilmiş, ama yüz Müslüma-na bir milyar dahi verilmemiş. Bu verilmeyenler verilenlerin emri altında çalışmak zorundadırlar. Onların işyerlerinde çalışıyorlar. İşte o yüz Müslümanın kendisine milyar verilmiş kimsenin ekonomik gücünde hakları vardır. Allah yasayı böyle belirlemiştir. O yüz Müslümanın geçiminden de o tek Müslüman sorumludur. O yüz Müslümana ayrı ayrı kendi ekonomik gücünden verip onları kendi hayat standardına ulaştırmalıdır. Ama bakıyoruz böyle yapmıyorlar. Çalıştırdığı insanlara diyorlar ki bakın sizin işiniz gücünüz yok, paranız pulunuz yok, gelin benim işyerimde çalışın diyor. Onlar çalıştıkça onlara Allah'ın istediği şekilde hak vermeyen o kişi bu sefer onların alın terleriyle önceki gücünü on misline çıkarıyor. Onların çalışmaları sonunda elde ettiği kazancın sadece onda birini onlara veriyor, onda dokuzu yine kendisine kalıyor. Allah'ın verdiği ekonomik güçte başkalarına hayat hakkı ta-nımıyor. Göklerin ve yerin sahibi olan Allah'a bu konuda hayatına ka-rışma hakkı vermiyor. İşte bu zulümdür, haksızlıktır. Allah diyor ki ba-kın zalimler Allah'ın isteklerini, Allah'ın yasalarını bırakıp kendi hevâ ve heveslerine tabi oluyorlar. Evet Allah'ın istemediği bir hayatı yaşayan herkes zalimdir.

Allah'ın saptırdığına kim hidâyet edebilir? Allah'ın saptırdığına kim yol gösterebilir? Öyleyse yeni baştan iman etmek, yeni baştan imanımızı tazelemek, yeni baştan hayatımızı Allah'ın âyetleriyle düzenlemek zorundayız. Hayatımızı Allah'a, Allah'ın kitabına, Resûlünün sünnetine arz etmek zorundayız. Ya Rabbi bilir bilmez ben bir hayat yaşıyorum, bilir bilmez içinde bulunduğum toplumun, devletin değer yargılarına göre bir ekonomik anlayış benimsiyorum, acaba bu doğru mudur, yanlış mıdır? Sen nasıl bir ekonomik düzen istiyorsun? diye kendimizi sorgulamak zorundayız. Bu mal sadece bana mı ait? Sadece kendime harcayayım diye mi bunları bana verdin? Benim malımda başkalarının da hakkı var mı? Ben işyerimde çalıştırdığım işçilerimi doyurmak zorunda mıyım? Ben son model arabalarda gezerken bunlar hâlâ bisikletle benim işyerime gelmeye devam mı etmeliler? Ben kazancın onda birini bunlara verip onda dokuzunu kendim mi

almalı mıyım? Ben evime götürdüklerimden onların evlerine de götürmeli miyim? Yoksa kazancı aramızda eşitçe paylaşıp, kendi harcamalarımı kısıp onları da kendi hayat standardına çekmeli miyim? Acaba şu dükkanımda çalıştırdığım kadınları kızları evlerinde durdukları halde beslemek zorunda mıyım? diyerek uygulamalarımızı bir daha gözden geçirmek zorundayız. Bunun için de şunu yapmak zorundayız:

30. "Ey Muhammed! Hakka yönelerek kendini Allah'ın insanlara yaratılışta verdiği dine ver. Zira Allah'ın yaratışında değişme yoktur; işte dosdoğru din budur, fakat insanların çoğu bilmezler."

Yüzünü, yönünü Allah için Hanîf olarak Allah'a döndür, sadece Allah'a yönel, sadece Allah'ın dinine göre bir hayat yaşamanın hesabını yap. O Allah dini, Allah programı fıtrata uygun olarak kullarına koyduğu bir yasadır. Gelin öyleyse ey insanlar Allah sizi ne için yaratmışsa, size nasıl Müslümanca bir hayat programı belirlemişse yaratılışınıza uygunca bir hayatın adamı olun. Yüzlerce, binlerce insanın ekonomik gücünü kendinize mal ederek zalimce bir hayat yaşamayın.

Evet Rabbimiz yüzümüzü, kendimizi, tüm hayatımızı kendisine teslim etmemizi, Hanif olarak, aklı, hevâ ve heveslerimizi işin içine ka-rıştırmadan ihlas ve samimiyetle Rabbimize dönmemizi istiyor. İçimiz ve dışımızın temizliğiyle, niyetimiz ve amellerimizin temizliğiyle kendisine yönelmemizi istiyor. Hayatımızın tümünde, gecemizde gündüzümüzde, malımızda mülkümüzde, ailemizde bireysel hayatımızda, yâni hayatın tümünde Müslüman olmamızı istiyor. Hayatımızın her anında yüzümüzü, aklımızı, fikrimizi, düşüncemizi, benliğimizi kendisine döndürmemizi istiyor. Tüm hayatımızda yönümüzü kendisine doğru çevirerek, Onun rızasını, Onun istediklerini ön plana alarak, hep Onu hesaba katarak, hep Onun istediği gibi inanıp, Onun istediği gibi hareket ederek, her an Onun kontrolünde, Onun huzurunda olduğumuzu unutmadan bir hayat yaşamamızı istiyor.

Allah'ın yaratışında değişme yoktur. Fıtrat neyse, fıtrat dini olan İslâm neyse, nasıl bir hayat yaşamanızı istiyorsa öylece yaşamaya bakın. Çünkü Allah'ın dini gayyimdir. Allah'ın dini başka hiç bir dine, hiçbir sisteme muhtaç olmadan kendi kendine kaim olan bir dindir. Bir başka dinin, bir başka yasanın desteğine ihtiyacı olmadan varlığını sürdüren bir dindir. Çünkü bu din Hayyu Kayyum olan, kendi kendine var olan ve varlığını sürdürmesi konusunda hiç kimseye muhtaç olmayan bir Allah'tan gelme bir dindir. Kıyamete kadar yeryüzü insanlığının problemlerini çözümleyecek bir dindir. Ama insanlardan pek çoğu bunu bilmiyorlar. İnsanlardan pek çoğu bu Allah dinini bir kenara bırakarak kendi hevâ ve heveslerine tabi oluyorlar.

Öyleyse ey Müslümanlar, akıllarımızı başlarımıza almak zorundayız. Fıtrat dini bizden nasıl bir ekonomik hayat, nasıl bir siyasal hayat, nasıl bir aile hayat istiyorsa öylece yaşamak zorundayız. Yönümüzü, yüzümüzü, kıblemizi, yörüngemizi Allah'a, Allah'ın dinine, Allah'ın kitabına ve Resûlünün örnek hayatına doğru çevirmek zorundayız.

Hal böyleyken, Allah bizden bunu isterken şimdi Allah için kendimizi bir sorgulayalım. Yaşadığımız şu hayatta, aile hayatımızda, siyasal hayatımızda, ekonomik hayatımızda gidişimiz, yönümüz kime doğru? Kime yönelmişiz, kime doğru gidiyoruz? Kimin yörüngesindeyiz? Allah'a doğru mu, yoksa hevâ ve heveslerimize doğru mu? Allah'ın dinine doğru mu, yoksa şu müşrik sistemin bize empoze ettiği zulüm anlayışlarına doğru mu? Nereye doğru gidiyoruz? cennete mi yoksa cehenneme mi? Bunun hesabını çok iyi yapmak zorundayız.

31,32. "Allah'a yönelerek O'na karşı gelmekten sakınınız, namaz kılınız, dinlerinde ayrılığa düşüp fırka, fırka olan, her fırkasının da kendisinde bulunanla sevindiği müşriklerden olmayınız."

Sadece Rabbimize yönelik bir hayat yaşayın. Ona karşı takva sahibi olun. Hayatımızı Allah için yaşayın. Namazınızı ikâme edin. Namazı ayağa kaldırın. Hayatınıza hakim bir namaz kılın. Namazınıza özdeş bir hayat yaşayın. Ekonominize, mala bakışınıza, siyasetinize, gecenize gündüzünüze, aile hayatınıza namaz hakim olsun. Öyle bir namaz kılın ki bu namaz Allah'tan mesaj alma makamı olsun. Öyle bir namaz kılın ki bu hayatınızın Allah'a raporunu sunmanız olsun. Öyle bir namaz kılın ki bu namaz size fakir fukaranın hakkını gözetmeyi emretsin. Öyle bir namaz kılın ki bu namaz sizi zulme götürmesin. Öyle bir namaz kılın ki bu namaz ırz ve namuslarınızı korusun. Böyle bir namaz ki bu namaz sizi Allah'a ve insanlara verdiğiniz sözlerinizde durmaya götürsün.

Ve müşriklerden olmayın. Ki onlar dinlerini fırka, fırka yapıp, şia, şia, grup grup oldular. Ve her bireri, her bir grup, her bir fırka, kendilerinde olanlarla sevinmekte, övünmekte, şımarmakta ve böbürlenmektedir. Dini parçalamışlar, kitabı parçalamışlar, hayatı parçalamışlar. Her bireri dinin, kitabın bir bölümüne sarılıp bayraklaştırmış. Her bireri kendilerince dinden, kitaptan hoşuna giden bir parçayı bayraklaştırıp din haline getirmiş ve her bireri de kendi hayatından mutmain olmuş. Her bireri kendisinin mutlak doğruluğuna ve karşısındakinin yanlışta olduğuna kanaat getirmiş. Müslümanların hepsi tek bir grup, tek bir cemaat, tek bir ümmet olmak zorundadırlar. Müslümanlar dinin tamamına, kitabın tümüne iman etmek zorundadırlar.

33,34. "İnsanlar bir darlığa uğrayınca Rablerine dönerek O'na yalvarırlar, sonra Allah, katından onlara bir rahmet tattırınca içlerinden bir takımı kendilerine verdiklerimize nankörlük ederek Rablerine eş koşarlar. Safa sürün bakalım, yakında göreceksiniz."

İnsanlar bir darlığa düştükleri zaman, kendilerine bir zarar isabet ettiği zaman hemen Rablerine yönelip dua dua yalvarıp yakarırlar. Bir sıkıntı, bir dert, bir hastalık, bir fakirlik dokunduğu zaman bütün varlıklarıyla Allah'a yönelerek dua ederler. Sonra Allah onlara katından bir rahmet tattırdığı zaman da onlardan bir grup Rablerine şirk koşmaya, ortaklar koşmaya başlıyorlar. Evet kendisine bir zarar, bir felâket, bir musîbet geldiği zaman hemen Rabbine yönelerek dua ediyor, aman ya Rabbi zaman ya Rabbi! Bu belâdan beni kurtarsan, kurtarsan sen kurtarırsın! Sen korursun! diye dua dua yalvarıp yakarıyor. Ama sonra kendisine Rabbinden onun mukabili bir nimet ulaşınca, Allah onu bir nimetle değiştirince de daha önce dua ettiği Rab-bini unutup Ona ortaklar bulmaya, Ona şirk koşmaya başlayıveriyor. Allah'a müşrikçe bir karşı koyuşa geçiveriyor. Allah'ın yetkilerini sınırlandırmaya, Allah'ı hayatına karıştırmamaya başlayıveriyor.

Ne kötü bir tavır değil mi? Sıkıntı, deprem, felâket anlarında dua dua yalvardığı Allah'ı unutuyor ve artık ya Rabbi kusura bakma, sana ihtiyacım kalmadı diyor. Arada Seni memnun etmek için üç beş kuruş bir dilenciye vereyim, ama Sen benim malımın tümüne, hayatımın tümüne karışamazsın demeye başlayıveriyor. Arada bir işte bayramlarda namaz da kılayım ama tüm zamanlarımı sana veremem demeye başlayıveriyor. Yönetimime, hukukuma, ekonomime, mektebime, kazanmama, harcamama, dükkanıma, evime karışamazsın demeye başlayıveriyor.

İşte görüyoruz hastayken dua dua Allah'a yalvarıp şifa bekleyen adam iyi olunca bakıyorsunuz ki adam kendisini hastalıktan kurtaran Rabbine hamd edecek yerde, Ona kulluğa yönelecek yerde, Onu gündeme getirip şükredecek, teşekkür edecek yerde Onu unutarak şirk koşmaya başlayıveriyor. Beni doktor kurtardı, bana şu ilaç şifa verdi, beni filanlar, feşmekânlar kurtardı demeye, onlara hamd etmeye başlayıveriyor. Eğer onlar olmasaydı halim perişandı diyerek Allah'a nidler, ortaklar bulmaya başlayıveriyor. Daha önce dua ettiği Allah'ı diskalifiye ederek işte kafamı çalıştırdım. Aklımı kullandım. Falan müdür, filan efendi yetişti de beni kurtardı demeye başlayıveriyor. Bu nimetin kendisine Allah'tan geldiğini unutuveriyor. Veya işte adam önceleri fakirdir, dar gelirlidir. Dua dua Allah'a yalvarıp yakarır. Ya Rabbi bana imkân ver diye.

Sonra Allah ona zenginlik verir, ekonomik, siyasal güçlere ulaşır, sonra kendisine bunları veren Allah'ı unutarak sevinmeye, şımar-maya başlıyor. Namazı, niyazı terk ediveriyor. Örtülüyse açılıp saçılmaya, Allah'a hamd edeceği yerde, bu verdiklerinden ötürü daha çok Ona kulluğa koşacağı yerde Ona nidler, ortaklar bulmaya, onlara hamd etmeye başlayıveriyor. Efendim, beni bu noktalara falanlar, filanlar taşıdılar. Efendim ben bütün bunları diplomamla kazandım. Bunları ben hak ettim demeye ve Rabbine karşı kulluğu, teslimiyeti, ibadeti, itaati bitiyor, cennet, cehennem, âhiret, hesap, kitap unutuveriyor. Yâni kötü gününde Allah'ı hatırlıyor, ama iyi gününde, işi bitti mi Allah'ı unutuveriyor.

Haydi faydalanın bakalım. Faydalansınlar bakalım biraz. Biraz nimetlenip keyfetsinler bakalım. Mallarıyla, mülkleriyle, dünyalarıyla biraz yaşasınlar bakalım. Yakında bileceksiniz. Ne kadar keyf içinde bir hayat yaşayabilir insan? Ne kadar devam edebilir keyfi? Ne kadar devam edebilir sıhhati? Tekrar hastalanacak değil mi? Tekrar sıkıntılar gelmeyecek mi? Tekrar bir felâket daha gelmeyecek mi başına? Kıyamet kopmayacak mı? Ölüm gelmeyecek mi? Nasıl böyle bir tavır sergileyebilir insan Rabbine karşı?

35. "Yoksa onlara ortak koşmalarını söyleyen bir delil mi indirdik?"

Yoksa Biz onlara bir delil, bir sultan mı indirdik ki o delille şirk koşuyorlar? Şirklerine bir delil mi bulmuşlar? Biz onlara bir delil mi indirdik ki o delile dayanarak şirk koşuyorlar? Şirklerine bir delil, bir âyet mi indirmişiz biz? Yâni yoksa sıkıntılı dönemlerinizde, zayıf anlarınızda, Bize muhtaç olduğunuz zamanlarda Bize dua edin, bize kulluk edin, ama iyi günlerinizde Bizi bırakıp başkalarına kulluk edin diye bir yasa mı kıldık onlara? Bazen mü'min olun, bazen kâfir ve müşrik olun mu dedik onlara? Nerden çıkarıyorlar bunu? Neye dayanıyorlar? Ne bilgi, ne delil var ellerinde?

36. "İnsanlara bir rahmet tattırdığımız zaman ona sevinirler, ama yaptıklarından ötürü başlarına bir kötülük gelirse hemen ümitlerini kaybediverirler."

Biz insanlara bir rahmet, bir nimet tattırdığımız zaman onunla sevinip övünürler. Ama elleriyle işledikleri suçlardan dolayı onlara bir kötülük geldiği zaman da hemen tüm ümitlerini kaybediverirler. Aman bittik, tükendik, mahvolduk demeye, dövünmeye başlayıverirler. Halbuki nimet de, musîbet de imtihan konusudur. Nimetler anında sevinip coşup ta kötülükler anında niye koyuveriyorsunuz?

37. "Allah'ın, rızkı dilediğine yayıp bir ölçüye göre verdiğini görmezler mi? Doğrusu bunda, inananlar için dersler vardır."

Allah rızkı dilediğine yayar, saçar, bol bol verir, dilediğine de kısar. Bu Onun yasasıdır. Kim karşı gelebilecek de Allah yasasına? Mülkün sahibi Odur. Mülkünde dilediği gibi hükmetme yetkisi Ona aittir. Ve Allah rızkı çok verdiklerini daha çok seviyorum, onlar Benim yanımda üstündür, Ben zenginlere şeref veriyorum, fakirleri de şerefsiz kılıyorum diye bir âyet de indirmemiştir. Zenginliğin ve fakirliğin şeref ve şerefsizlikle bir ilgisinden söz etmemiştir. Veya sağlık verdiklerim üstündür, hastalık verdiklerim alçaktır diye bir âyet indirmemiştir. Felâket verdiklerimi bunlarla cezalandırıyorum, ama bu tür felâketler vermediklerimi de mükâfatlandırıyorum diye bir yasa koymamıştır Rabbimiz.

Bu Allah'ın imtihan gereği bir takdiridir. Kimine hastalık verir, kimine sağlık. Kimine zenginlik verir, kimine fakirlik. Kimine nimet, kimine felâket verir. Bunların hepsi birer imtihandır. Bunu hiçbir zaman unutmamak zorundayız. Materyalist bir düşünceye, pozitivist bir anlayışa kapılan insanlar bunu yanlış anlıyorlar. Onlara göre hastalık bir imtihandır, ama sağlık bir imtihan değildir. Fakirlik bir imtihan konusudur ama sanki zenginlik bir imtihan konusu değildir. Zelzele, ölüm gibi şeyler bir imtihandır ama varlık, nimet, bolluk sanki bir imtihan değildir. Halbuki Rabbimiz kitabımızın pek çok yerinde Biz size verdiklerimizle sizi imtihan etmekteyiz buyurmaktadır. Öyleyse hayatın tümünü imtihan olarak düşünmek ve değerlendirmek zorundayız. Böyle yaparsak başaracağız demektir.

İşte bunda iman etmek isteyenler için âyetler var, ibretler, dersler vardır. Öyleyse ey Müslüman sen bu değerlendirmeleri bırak ta Allah sana imkân verdiği zaman, mal mülk verdiği zaman sen şöyle bir tavır al. Allah senden şunu istiyor:

38. "Yakınlığı olana, yoksula, yolda kalmışa hakkını ver. Allah'ın rızasını dileyenler için bu daha hayırlıdır. İşte onlar saadete erenlerdir."

Yakınlığı olan akrabalara hakkını ver. Fakirlere ve yolda kalmışlara da haklarını ver. İşte Allah'ın rızasını isteyenler için bu daha hayırlıdır. Ve işte felaha erenler, dünyada da ukbada da kazananlar, başarıya ulaşanlar bunlardır. Evet demek ki bu dünyada çok servete ulaşmak, sıhhate kavuşmak, iyiliklere ulaşmak değil, bunları Allah yolunda Allah'ın istediği yerlerde harcayabilmekte, kullanabilmektedir.

Öyle bir Müslüman olacağız ki sahip olduklarımızı Müslümanlarla paylaşacağız. Öyle bir Müslümanca hayat yaşayacağız ki diğer Müslüman kardeşlerimizden farklı bir yaşam standardımız olmayacak. Ekonomik gücümüzü, akrabalarımızla, fakirlerle, yolda kalmışlarla bölüşeceğiz. Öyle bir infak hayatı, öyle bir paylaşım hayatı yaşayacağız ki karşımızdaki Müslüman kardeşlerimizi kendimize imrendirmeyeceğiz. Hiçbir Müslüman kardeşimiz bizim ekonomik gücümüz karşısında ezilmeyecek. Evimiz, barkımız, harcamalarımız karşısında hiçbir Müslüman aşağılık duygusuna kapılmayacak. Bize bakan insanlarda şahsiyet bozukluğu oluşmayacak. Malımızı, harcamamızı kısıp, hayat standardımızı aşağıya çekip arta kalan paramızı Müslüman kardeşlerimize ulaştırmanın kavgasını vereceğiz. Rasulullah efendimiz ve sahâbesinin yaşantısını, ihtiyaç anlayışını kendimize örnek alacağız.

İşte o zaman bu bizim hakkımızda, toplumumuz hakkında hayırlı olacaktır. O zaman hem biz hem de toplumumuz felaha erecektir. Dünyada da ukbada da başarıya ulaşacak, felaha erenlerden olacağız inşallah.

39. "İnsanların malları içinde artsın diye verdiğiniz her hangi bir fâiz Allah katında artmaz; fakat Allah'ın rızasını dileyerek verdiğiniz herhangi bir sadaka böyle değildir. İşte onlar sevaplarını kat kat artıranlardır."

Evet Kitabımızda fâizin yasaklığı konusunda ilk gelen âyet işte budur. İnsanların mallarında artış olsun diye alıp verdiğiniz fâiz kesinlikle bilesiniz ki asla Allah katında artmaz. Ama fazla kazanalım, malımız fazlalaşsın diye değil de mahza Allah rızası için verdiğiniz zekatlar ise bol bol nimetlerini artıran kimselerdir.

Evet fâiz Allah katında artmazken zekatlar artmaktadır. Fâizle fazla kazanmak isteyen kimselerin kazançları asla bereketli olmayacaktır. Ama Allah için borç verenlerin, Allah için infak edenlerin kazançlarına Allah bereket verecektir. Allah için yedirenlerin hayatı güzel olacaktır. Daha fazla ekonomik güce ulaşmak için infak etmekten korkanların hayatlarında hiçbir bereket olmayacaktır.

İşte bu sûreden daha sonra inen Bakara sûresinde Rabbimiz kullarının kalplerine infak duygusunu yerleştiriyordu. Bunların birbirinin zıddı olduğu anlatılıyordu. Fâiz belâsından kurtulmanın yolunun Allah için infaka hazır oluş

olduğu anlatılıyordu. İnfakı unutup materyalist bir anlayışla fâize batan toplumların haksızlıklardan, zulümlerden, sömürü düzenlerinden kurtulamayacakları anlatılıyordu. Unutmayalım ki fâiz pisliğinden kurtulmanın yolu özverili bir anlayışı, infaka dayalı bir hayatı gerçekleştirmektir. Müslümanlar kendi ekonomik güçlerine Müslümanları, hattâ tüm dünya insanlığını ortak etmek zorundadır.

40. "Sizi yaratan, sonra rızıklandıran, sonra öldüren daha sonra da dirilten Allah'tır. O'na koştuğunuz ortaklarınızdan böyle bir şey yapan var mıdır? Allah onların ortak koştukları şeylerden münezzehtir, yücedir."

Unutmayın ki O Allah sizi yarattı. Varlığınızı Ona borçlusunuz. Yaratıcınız Odur. Sonra yine O Allah sizi rızıklandırdı, sizi doyurdu. Sonra yaşadığınız bu hayatın sonunda O Allah sizi öldürür, sonra sizi tekrar diriltir. Evet yaratan O, doyuran O, mal mülk veren O, hayatımızın sonunda bizi öldürecek olan O, ölümlerimizden sonra yaşadığımız bu hayatın hesabını sormak üzere bizi tekrar diriltecek olan Odur. Peki şimdi söyleyin bakalım. Allah'ı bırakıp ta Onun berisinde Ona ortak tuttuklarınız, kendilerine Allah yetkilerini verdiğiniz o sahte tanrılarınız bu işleri becerebilirler mi? Yaratıcılık özellikleri var mı onların? Bir şey yaratabilmişler mi? Rızık verme, doyurma özellikleri var mı onların? Kimi doyurabilmişler? Diriltme özellikleri var mı? Hangi ölüyü diriltmişler? Kime can vermişler? Bunları Allah'tan başka yapabilecek kim var? Allah'a ortak koştuğunuz hangi tanrı, ya da tanrıçalarınız yapabilecek bunları?

Sübhanallah. Halik O iken, yaratıcı O iken, rızık verici O iken, öldüren, dirilten O iken, hesaba çekecek olan O iken sübhanallah, sübhanallah. O Allah sizin bu yakıştırmalarınızdan, şirklerinizden beridir, uzaktır, çok üstündür, çok yücedir.

41. "İnsanların elleriyle işledikleri yüzünden karada ve denizde fesat çıkar; Allah da belki dönerler diye yaptıklarının bir kısmını böylece kendilerine tattırır."

Allah felah yollarını gösterirken, Allah'ın size verdiklerini Allah kullarına ulaştırın, mallarınızı ekonomik güçlerinizi paylaşmadan yana olun derken, Allah'ın verdikleriyle Allah'ın rızasını kazanın, böylece kendi hayatınızı, toplumsal hayatınızı dengede tutun derken, yeryüzünde ıslahtan yana olun derken Allah'ın bu âyetlerinden, yasalarından habersiz yaşayan insanların elleriyle yaptıkları yüzünden karada ve denizde fesat zuhur etti. Denizlerde ve yeryüzünde düzen, denge bozukluğu açığa çıktı. Belki Rablerine dönerler, belki Rablerine kulluğa dönerler, belki tevbe edip Rableriyle aralarını ıslah ederler diye yapmış oldukları amellerinden bir kısmını onlara tattırır Allah. Allah onlara yaptıklarının bir kısmını

bir ceza olarak tattırır ki akıllarını başlarına alsınlar diye. Ama gelin görün ki onlar bu cezalarla akıllanacakları yerde isyanlarını daha da artırmaktadırlar.

Evet insanların elleriyle yaptıkları yüzünden, Allah yasalarını bırakıp küfür ve şirk anlayışlarının peşine düşmelerinden ötürü karada ve denizde Allah'ın yaratışını, Allah'ın fıtratını, Allah'ın fıtrî düzenini bozmaktadırlar. Allah'ın tevhid düzenini bozmaktadırlar. Yeryüzünde ekonomik bozukluğu yasallaştırmaları, hep ben kazanayım, hep ben yiyeyim, hep ben şişeyim, başkaları ne olursa olsun anlayışı yeryüzünün dengesini bozmuştur.

Evet insanların elleriyle işledikleri suçlar yüzünden denizde ve yeryüzünde fesat çıkmıştır. Fesat, ifsat yeryüzünde küfrü yaymak, küfrü hakim kılmak, küfrü ve şirki yasallaştırmak demektir. Allah'ın yeryüzünde koyduğu kendisine kulluk düzenini değiştirip, ilga edip onun yerine başkalarına kulluk düzenini ikâme etmek demektir. Fesat, bozgunculuk yeryüzünde Allah kullarının Allah'tan başkalarına kulluk etmesidir. Yeryüzünde Allah'ın kullarının kendi hür iradeleriyle kime kulluk edeceklerine, kimin kanunlarına itaat edeceklerine karar verme haklarının ellerinden alınmasıdır fesat. Allah kullarını zorla kendi kanunlarına uyarak kendilerine kulluğa zorlamaktır.

İşte fesat budur. Ve işte yeryüzünde düzen koyan Allah'ın vahyinden, Allah'ın düzeninden habersiz insanların topluma hakim olması o toplumu fesada verecek ve insanlar arasında Cenâb-ı Hakkın rahmet ve merhamet esaslarına dayalı tüm insanlar arası ilişkileri param parça edecektir. Böyle insanların toplumumuza egemen olmaları sebebiyle şu anda ülkemiz bozulmuş, şehrimiz bozulmuş, köyümüz mahallemiz bozulmuş, yeryüzü bozulmuş, emânet ve güven duy-guları ortadan kalkmış, kimse kimseye güvenemiyor, rahmete dayalı tüm ilişkiler kalkmış, Müslüman Müslümanı aldatıyor, kardeş kardeşi ezmeye çalışıyor.

42. "Ey Muhammed! De ki: "Yeryüzünde dolaşın da daha öncekilerden çoğu putperest olanların sonunun nasıl olduğuna bir bakın."

Evet haydi yeryüzünde gezin dolaşın, sizden öncekilerin âkıbetleri ne olmuş? Nasıl olmuş bir bakın. Onların pek çoğu müşrikti. Allah'a Allah'ın istediği gibi iman etmiyorlardı. Allah'ı hayatlarına karıştırmak istemiyorlardı. Allah'la birlikte hayatlarında söz sahibi ortaklar kabul ediyorlardı. Evet böyle geçmişte hakkı yalanlayanların, dinin aleyhinde kıyam edenlerin âkıbeti ne oldu? Eyke'nin, Ashab-ı Uhdû-d'un, Ashab-ı Hûd'un, kavm-i Lût'un, Sodam, Gomerin hali nice oldu? Bizans'ın Romanın hali ne oldu? Onlar Allah'a şirk koşmuşlar, hakkı yalanlamışlar, dini reddetmişler, kendileri rubûbiyet ve ulûhiyet iddiasında

bulunmuşlar. Ya Rabbi her ne kadar da sen eğitiminiz şöyle ol-sun demişsen de, hukukunuz böyle olsun, ekonominiz şöyle olsun, ticaretiniz, aile hayatınız, sosyal düzeniniz, siyasal yapılanmanız şöyle olsun diyorsan da biz böyle de yaparız diyenlerin âkıbetleri ne oldu? bir görün diyor Rabbimiz.

Allah dünyayı yarattı ve işi bitti diyerek, Allah hayata karışmaz, Allah dünyanın idaresini bize bıraktı, bizim için en ideal sistem bizim yaptığımız sistemdir, Allah sistem konusunda bilgisizdir, Allah bu konuları bilmez diyerek Allah'a şirk koşanların âkıbetleri nasıl olmuş bir bakın diyor Rabbimiz. Gezin dolaşın ve onların âkıbetlerine bir bakın diyor. Yeryüzü bunların enkazlarıyla doludur diyor.

Evet Rabbimiz bizden geçmişi ibretle tahlil edip ondan ibret almamızı istiyor. Öyleyse bizler bizden öncekilerin durumlarını incelemek zorundayız. Peki acaba öncekilerin durumlarını anlamanın bilmenin yolu ne? Nereden öğreneceğiz bunu?

Kur'an üzerinde yapacağımız ciddi bir gezinti geçmişi bizim gözümüzün önüne getirecek, bizi geçmişle yüz yüze, burun buruna getirecektir. Bizi tarihin derinliklerine götürecektir. Bir anda kendimizi geçmişlerin dünyasında bulacağız. Nuh (a.s) un toplumunun içine gideceğiz. Yok olanlarla, harap olanlarla yüz yüze geleceğiz. Çoğunluğunun müşrikçe bir hayat sürdüğü nice toplumların yıkılışlarına, batışlarına şahit olacağız. Onların helâklerini gözlerimizle göreceğiz. O toplumlar içinde azınlıkta olan peygamber taraftarlarını göreceğiz. Peygamber ve beraberindeki az sayıdaki Müslümanlar kâfirle karşısında direnmek zorundalar. Direndiler Allah'ın elçileri. Kâfirlerin zulümleri, işkenceleri karşısında asla müşrik olmadılar. Bütün bir dünyaya canları pahasına karşı koydular. Ama toplumları hayatlarına Al-lah'ı ve elçilerini karıştırmamakta direndiler. Her bireri ayrı ayrı bir kü-für ve şirkin takipçisi oldular da Allah ta onları yerin dibine

İkinci olarak da yeryüzünde gezip dolaşarak Rabbimizin meş-hûd âyetleriyle yüz yüze gelerek, geçmişlerin harabeleri, kalıntıları arasında dolaşarak böylece geçmişi tanıma imkânını elde etmiş olacağız. Bunu elde edince de geçmişi yargılama, geçmişten ibret çıkarabilme imkânını da elde etmiş olacağız. Yâni geçmiştekiler niçin helâk olmuşlar? Bunlar ne yapmışlar, nasıl davranmışlar da helâk olmuşlar? Nasıl bir helâk yasası gerçekleşmiş? Bunu bilecek, bundan ibret alacak ve böylece biz de onların düştüklerine düşmemeye çalışacağız. İşte Rabbimiz bizden bunu istiyor.

Evet gerek bu kitabın âyetleri arasında, gerekse şu yeryüzünde böylece helâk olanları gördükten, bildikten sonra sen ey peygamberim, sen ey Müslüman:

43. "İnsanların fırka, fırka olacağı, Allah katından kaçınılmaz o günün gelmesinden önce, kendini dosdoğru dine yönelt."

Yüzünü gayyim olan, Gayyum olan bir Allah'tan gelen, sağlam, doğru, başka hiçbir dine, başka hiç bir sisteme muhtaç olmadan varlığını sürdüren dine döndür. Yüzünü, yönünü Kayyum olan Allah'ın sağlam dinine döndür. Rabbin Kayyum olan Allah olsun. Dinin teslimiyet dini olan İslâm olsun. Örneğin, önderin Hz. Muhammed (a.s) olsun. Allah'tan başka hiç kimsenin değiştiremeyeceği, Allah'tan başka hiç kimsenin geri döndüremeyeceği, geleceği mutlak olan bir gün, kıyamet günü gelmezden önce. İşte o gün insanlar grup grup ayrılacaklar, bölük bölük olacaklar. İşte yeryüzündeki hayatın sonu olacak olan o gün gelmezden önce gelin ey insanlar yüzümüzü, kıblemizi gayyim bir dine döndürelim. Tüm benliğimizle Allah'a kulluğa yönelelim. Tüm hayatımızda Allah dinine teslim olalım, Allah için bir hayat yaşayalım. Değilse unutmayalım ki:

44. "Kim inkâr ederse, inkârı kendi aleyhlerine olur. Yararlı iş işleyen kimseler, kendileri için rahat bir yer hazırlamış olurlar."

Kim küfrederse, kim kâfir olursa, kim nankörlük yapar, Allah'ı, Allah'ın gayyim olan dinini örterse, kim fıtratını örterse bilsin ki onun küfrü kendi aleyhinedir. İşte o gün ayrılacak, ayrışacak gruplardan bir tanesi bunlardır. Kâfirlerin zararları kendilerinedir. Hesapları aleyhlerine işleyecek. Hesap onların cehennemlerine karar verecek. Cehennem onları bekleyecek. Azap onları kuşatacak. Allah'ı, kitabı ve peygamberi örterek kâfirce bir hayat yaşamaları sadece onların kendilerine zarar verecek. Tabii kendileri gibi olan, kendilerinin küfrünü paylaşan kimselere olacaktır.

Kim de sâlih amel işlerse, kim de sâlih bir imanın gereği olan, fıtrata yaraşır ameller işlerse o da kendisi için cennet nimetlerini, rahat mekânını hazırlamıştır. Artık böyle kimseler için cennet hazırlanmıştır. Cennet ve nimetler onları beklemektedir. O mü'minlerin dünyada yaşadıkları hayatları, işledikleri güzel amelleri kazanmıştır o cenneti. Yaşadıkları bu hayatta yalnız Allah'a kullukları, yalnız Allah'ı dinlemeleri, yalnız Allah'ı razı etmek için çırpınmaları hazırladı o cenneti. İşte gözlerin görmediği, kulakların duymadığı nimetleriyle cennet hazır bir şekilde onları bekliyor.

45. "Çünkü Allah inanıp yararlı iş işleyenlere lütfundan karşılık verecektir. Doğrusu O, inkârcıları sevmez."

İman eden, iman kaynaklı bir hayat yaşayanlara, iman edip imanlarını hayatlarında sâlih amel olarak görüntüleyenlere, hayatlarını imanlarıyla düzenleyenlere kendi fazlından bol bol mükâfatlar vermek, onların gözlerini, gönüllerini aydın etmek için Allah işte böyle mü'minleri diriltir ve cennetine gönderir. Ama Allah kâfirleri hiç mi hiç sevmez. Çünkü o kâfirler de Rablerini sevmiyorlardı. Rablerinin dinini, Rablerinin hayat programını reddederek kendi dünyalarına kendileri karar veriyorlardı. Allah'ı hayatlarına karıştırmıyorlardı. Yaratan, rızık veren, öldüren, dirilten, hesaba çekecek olan Allah'ı hesaba katmadan bir hayat yaşıyorlardı. Dinlemediler Allah'ı, dinlemediler kitabı, dinlemediler peygamberi. Bundan dolayı da Allah onları sevmedi. Sevseydi elbette Müslümanlara haksızlık yapmış olurdu. Müslümanlar Allah'ın âdil olduğuna inandılar. Çünkü Allah kendisini onlara böylece haber verdi. Allah doğru söylerdi. Elbette âdil olan Allah adâletiyle hükmedecekti.

46. "Rüzgarları müjdeci olarak göndermesi, size rahmetini tattırması, buyruğu ile gemilerin yürümesi, lütfundan rızık istemeniz, O'nun varlığının belgelerindendir. Belki şükredersiniz."

Müjdeci olarak rüzgarları göndermesi Allah'ın âyetlerindendir. İşte böylece rahmetinden, bereketinden size tattırmak için rüzgarlarını size gönderir Allah. Gemilerin Onun buyruğu ile, Onun koyduğu yasalarla akıp giderken Onun farzlarından aramanız da Allah'ın âyetlerindendir. Onun fazlından, Onun nimetlerinden rızık arayacaksınız. Nimet konusunda, rızık konusunda hepiniz Ona muhtaçsınız. Size karşı rahmeti sonsuz olan Rabbiniz, sizi sizden daha çok seven Rabbiniz ihtiyacınız olan rızıklara ulaşabilmeniz için kullandığınız gemileri hareket ettirecek rüzgarları sizin emrinize Mûsâhhar kılıyor ki Onun fazlından ticaret yolculukları yapabilesiniz.

Sonra yine arazilerinizi sulayacak yağmurun habercisi, müjdecisi olarak Rabbiniz o rüzgarları size göndermektedir. Böylece umulur ki Rabbiniz teşekkür edersiniz, şükredersiniz. Bu nimetlerin vericisini anlar ve ulaştığınız bu nimetleri Rabbinize kullukta kullanırsınız.

Öyle değil mi? Rabbiniz o rüzgarları göndermese, o suya gemileri kaldırma yasasını koymasa, o rüzgarlara gemileri taşıma emrini vermese, o haşin dalgalara kullarıma karşı mutedil olun demese, rüzgarlara kullarıma itaat edin demese, boyun bükün demese, yağmurlara kullarıma rızık kapıları açın demese, bizlere verdiği rızıkları yeme imkânı vermese, ağzımızın tadını alıverse, sıhhatimizi bozuverse ne yaparız? Şu dünyamızın, şu hayatımızın düzenini bozuverse, geceyi ebedî kılıverse, güneşimizi kaldırıp alıverse ne yaparız? Bu hayata ne kadar direnebiliriz? Tüm

varlık Rablerinin emrine boyun bükmüşler, Rablerinin kendilerine takdir buyurduğu bir yasayla hareket etmektedirler. Peki siz kimin yasalarına teslimsiniz? Siz kimi dinliyor, kime kulluk ediyorsunuz?

47. "Andolsun ki ey Muhammed! Senden önce, bir çok peygamberleri ümmetlerine gönderdik, onlara belgeler getirdiler; dinlemeyip suç işleyenlerden öç aldık, zira inananlara yardım etmek bize hak olmuştu."

Muhakkak ki Biz senden önce de toplumlarına elçiler gönderdik. O peygamberler gönderildikleri toplumlara apaçık âyetler, apaçık belgeler, deliller, hüccetler getirdiler. Tıpkı şu size gönderilen rüzgar, yağmur âyetleri gibi. Gerek şu elinizdeki kitabın âyetleri gibi işitsel âyetler, gerekse az evvel anlatılan görsel âyetler getirdiler onlara. Zaten bu âyetler birbirlerini desteklemektedirler. Kâinatta Rabbimizin yarattığı tüm âyetler peygamberlerin getirdiği âyetleri tasdik ederler. Evet Bizim elçilerimiz onlara kâinat âyetlerini tasdik eden apaçık âyetlerle geldiler de ne onların getirdiği apaçık âyetlere ne de şu kâinat âyetlerine inanmadılar. Allah'ın âyetlerine karşı duyarsız, ilgisiz bir tavır takındılar da Biz de o mücrimlerden, o isyankarlardan, o Allah, peygamber, kitap tanımazlardan intikam aldık.

Onlardan intikam alırken, onların ağızlarının payını verirken mü'minlere de yardım ettik. Çünkü Bize bir haktı, Biz bu hakkı yasa olarak belirledik ki mü'minlere yardım etmemiz, mü'minleri desteklememiz Bizim üzerimize düşen bir işti. Kendi yasasını kendisi belirler Rabbimiz. Kâfirlerden, müşriklerden, mücrimlerden intikam alırken de, onlara hak ettikleri cezayı verirken de, mü'minlere yardım ederken de kendi yasasını kendisi belirler Rabbimiz. Kimsenin etkisi altında karar vermez O. Mü'minlere yardımı kendi kendine yazmıştır Rabbimiz. Kesinlikle mü'minlere yardım edecektir.

Ama tabii bunu da bir yasaya bağlamıştır. Mü'minler kendisine kendisinin istediği gibi iman edecekler, imanlarının gereği bir hayat yaşayacaklar ve imanlarının gereğini yerine getirme konusunda sabredecekler, dayanacaklar, direnecekler, sadece Rablerine güvenip dayanacaklar. Allah'a kulluğun, Allah'a hamd etmenin direncini, mü'-mince bir hayat yaşamanın direncini gösterecekler. Sonuç Allah'ın emrindedir. Yardım ve zafer Allah'ın katındadır. İntikam sahibi olan mutlaka mücrimlerden intikam alacak, nusret sahibi olan Allah mutlaka müminlere yardım edecektir. Bu Allah'ın değişmez bir yasasıdır.

48,49. "Rüzgarları gönderip bulutları yürüten, onları gökte dilediği gibi yayan ve kısım, kısım yığan Allah'tır. Artık sen de aralarından yağmurun çıktığını görürsün. Allah'ın, kullarından dilediğine verdiği yağmurla, daha önceden kendilerine yağmur indirilmesinden ümitlerini kesmiş oldukları için onlar seviniverirler."

Allah rüzgarları gönderir, onlar da bulutları kaldırır. Böylece Allah dilediği gibi gökyüzünde o bulutları yayar. Sonra o bulutları parça parça eder de nihâyet onların arasından yağmurun çıktığını görürsün. Rabbimiz rüzgarlarını gönderiyor, emrediyor rüzgarlarına bulutları yürütün diye, onlar bulutları yürütüp gökyüzünde yayarlar, parça parça, bölük bölük yaparlar ve sonra o bulutların arasından yağmur yağdırır. Ve Allah onu kullarından dilediklerine ulaştırıp isabet ettirir, onlar da bunun la sevinirler.

Rabbimizin rahmet ve bereket kaynağı yağmurlarının bize inişi işte böyledir. Rüzgarların sahibi Allah'tır. Rüzgarlara hükmeden Allah'tır. Bulutların boynundaki kulluk iplerinin ucu Allah'ın emrindedir. Bulutlara emreden Allah'tır. Bulutlardan muhtaç olduğunuz yağmuru indiren Allah'tır. Yağmuru dilediği kullarının üzerine rahmet ve bereket olarak indiren de Allah'tır. İşte tıpkı kullarına rahmet ve bereket olarak indirdiği vahiy nimeti de aynen böyledir. Yağmur âyetiyle ölü arazileri diriltiği vahiyle de ölü kalplere yönelir Rabbimiz. Onlar üzerine gönderir rahmetini, bilgisini, vahyini, hidâyetini. Kimilerine isabet ettirir onu. Kimileri istifade eder ondan. Ama insanların pek çoğu da kabul etmez Allah'ın rahmetini. İstemezler hidâyeti, istemezler Müslümanca bir hayatı. Allah'ın hidâyetine talip olanlar Allah'ın gönderdiği bu vahiy nimetleriyle sevinirler, coşarlar, mutlu olurlar. Müslüman olurlar ve İslâm'ın izzet ve şerefini yaşarlar.

Halbuki onlar daha önce yağmur konusunda iyice ümitlerini kesmişlerdi. Yağmaz artık diyorlar, gelmez artık diyorlardı. Günler, aylar geçmişti de gökyüzünde bir karış bulut görünmez olmuştu, tıpkı kupkuru kuruyan toprağın yüzü gibi insanların yüzleri de ümitsizlikten kırış, kırış olmuştu. Eyvah dediler, işimiz bitik. Eyvah dediler yağmur yağmıyor. Eyvah dediler ekinler kuruyacak. Eyvah dediler hayvanlarımız telef olacak. Çoluk çocuğumuz helâk olacak. Ne yapacaklarını bilmez bir vaziyette dua dua yalvarıp yakarıyorlardı. Allah'ı bırakıp tapındıkları, dua ettikleri varlıklar terk edip yalnızca Allah'a yalvarmanın, yalnızca Allah'a yönelmenin hesabı içine giriyorlardı. İşte böyle tüm ümitlerini yitirdikleri bir anda Rabbimiz onlara böylece yağmurlarını, nimetlerini indiriyordu.

50. "Allah'ın rahmetinin belirtilerine bir bak, yeryüzünü ölümünden sonra nasıl diriltiyor? Şüphesiz ölüleri O diriltir. O her şeye Kadirdir."

Haydi Allah'ın rahmetinin asarına bir bak. Yeryüzünü ölümünden sonra nasıl diriltiyor Allah görmüyor musunuz? Bakmıyor musunuz Allah'ın rahmetinin eserlerine? İşte şu anda bir kıştan bir bahara doğru gidiyoruz. İşte bir sükuttan, bir ölümden dirilişe doğru yaklaşıyoruz. Hayat Allah'ın emrindedir. Ölüm de Allah'ın emrindedir. Dirilten de Odur, can veren de Odur, diriliği yaratan da Odur, öldüren de. Bu hayatı ve ölümü takdir eden sadece Allah'tır. Ölü olan toprağa canlılık veren, ölü olan bitkilere dirilik veren, ölü insanlardan canlılar çıkaran, diri olan insanları, hayvanları, bitkileri öldüren Allah'ın rahmetinin eserlerini görmez misiniz? Allah'ın rahmeti olmasa, Allah sizlere sonsuz merhamet sahibi olmasa yeryüzünde bu hayat olur muydu? Allah'ın bize karşı rahmetinin eserleri olmasaydı yeryüzünde bizim Ona imanımız bu kadar kolay olur muydu? Bu kadar âyet göstermeseydi kolay, kolay iman eder miydik?

51. "Bir rüzgar göndersek de yeşilliklerin sarardığını, görseler hemen nankörlüğe başlarlar."

Biz bir rüzgar göndersek de onunla ekinleri, yeşillikleri sararmış görseler hemen ardından nankörlüğe başlayıverirler. Allah'ı suçlamaya yöneliverirler. Halbuki o önceki hayatı, önceki yeşilliği de onlara veren Allah'tı. Allah daha önce onlara rahmetini tattırdığı zaman Ona şükretmeleri gerekirken nankörlük etmişlerdi. Aynen bunun gibi Rabbimiz elçileriyle kendilerine kendilerini diriliğe çağıran âyetlerine yönelmezler, Allah'ın istediği Müslümanca bir hayatı sahiplenmezler, ama küfürlerinden, şirklerinden ötürü Allah kendilerine kendilerinden intikam almak için belâlar, musîbetler gönderdiği zaman da dünya zulüm ve işkencelerle doldu diye Allah'ı suçlamaya kalkışırlar.

Yâni Rabbimiz önce rahmetini gönderir, gönderir ama insanların o rahmete karşı menfi tutumlarından ötürü rahmetini kesiverirse, bereketini azaltıverirse, yağmurunu kesiverir, yahut bereketini kaldırıverirse o zaman insanlar Allah'a nankörlük yapmaya başlayıverirler. İşte insanlara sürekli bunlar hatırlatılır. Ey insan, kesin bilesin ki ölümü ve hayatı var eden Allah'tır. Öldükten sonra tekrar diriltecek olan da Odur. Ekinleri yemyeşil yapan, sonra sarartıp kurutan Allah'tır. O bazen veren bazen da alandır. Vermesi ayrı bir imtihan, alması ayrı bir imtihandır. Verdiğinde de aldığında da şükredebilirseniz, verdiğinde de aldığında da Ona imandan, Ona teslimiyetten vazgeçmemeyi becerebilirseniz işte o zaman kazanırsınız buyurmaktadır.

52. "Ey Muhammed! Tabiidir ki sen ölülere katiyen işittiremezsin; dönüp giden sağırlara da çağrıyı duyuramazsın."

Ey peygamberim, kesinlikle bilesin ki sen asla ölülere duyuramazsın. Sen ölmüşlere işittiremezsin. Ve de arkalarını dönüp giderken, sırt dönüp kaçarlarken o sağırlara da dâvetini duyuramazsın.

53. "Körleri sapıklıklarından vazgeçirip doğru yola döndüremezsin; ancak âyetlerimize inananlara duyurabilirsin; işte onlar Müslümanlardır."

Sen körlere sapıklıklarından dolayı hidâyet edemezsin, körlere yol gösteremezsin. Ama sen bizim âyetlerimize teslim olmuş kimselere duyurabilirsin. Evet sen ancak âyetlerimize teslim olan, yâni Müslüman olan kimselere işittirebilirsin. Ölüler asla dâveti işitmeyecekleri gibi, sağırlar da, körler de dâveti duymamak, görmemek, işitmemek için ısrarla sapıkça bir tavır alırlar. Ama Allah'a, Allah'ın âyetlerine iman edenler, Allah'a ve dinine teslim olan Müslümanlar Allah'a, Allah'ın âyetlerine, Allah'ın elçisinin dâvetine kulak verenlerdir.

İşte Rabbimiz peygamberine ve onun şahsında bizlere buyuruyor ki ey kullarım, Fıtratları bozulmuş olanlar, yaratılış melekelerini kaybetmiş, duymaz, işitmez, akıl etmez hale gelmiş, doğruya yönelme istidatlarını kaybetmiş bu ölüleri siz diriltecek değilsiniz onları ancak Allah diriltecektir. Bu duruma gelmiş insanlar için ne peygamberlerin ne de başka birilerinin yapabilecekleri bir şey yoktur. Zira Allah'ın duyurmadığına kimse bir şey duyuramaz. Allah'ın söyletmediğine kimse bir şey söyletemez. Allah'ın göstermediğine kimse bir şey gös-teremez. Allah'ın şaşırttığını kimse yola getiremez.

Bunlar kabirdekiler gibi değillerdir. Bunlar vahye karşı kapılarını pencerelerini kapamış, duymayan duygulanmayan, düşünmeyen, idrak etmeyen hayattayken ölmüş insanlardır. Bunlar ölülerdir ve bunları Allah'tan başka diriltecek de yoktur. Allah bunlarda ya bir dirilme emaresi, bir canlılık belirtisi görürse, dilerse Rabbimiz dünyada diriltecektir bunları. Dilemezse de âhirette huzuruna gelinceye kadar dünyada ölü bırakacak o zaman diriltecektir.

Öyleyse Rabbimiz peygamberine ve onun şahsında bize bir fıtrat yasasını haber vererek diyor ki: Ey peygamberim, ve ey peygamber yolunun yolcuları, bunu asla unutmayın. Size ancak sözü dinleyenler, söze kulak verenler, sözü işiten ve onu anlayan kimseler icabet edeceklerdir. Alıcı cihazları çalışan, fıtratları diri ve faal olan kimseler ancak icabet edecektir. Fıtratları bozulmuş olanlar, yaratılış melekelerini kaybetmiş, duymaz, işitmez hale gelmiş, doğruya yönelme istidatlarını kaybetmiş ölü olanlara gelince bilesiniz ki onlara asla işittiremezsiniz. Onlara işittirecek olan, onları diriltecek olan ancak Allah'tır. Bu duruma gelmiş insanlar için ne peygamberin ne de başka birilerinin yapabilecekleri bir şey yoktur.

Zira Allah'ın duyurmadığına kimse bir şey duyuramaz. Allah'ın göstermediğine kimse bir şey gösteremez. Allah'ın şaşırttığını kimse yola getiremez. Bunlar kabirdekiler gibi değillerdir. Bunlar vahye karşı kapılarını pencerelerini kapamış duymayan duygulanmayan, düşünmeyen, idrak etmeyen, hayattayken ölmüş insanlardır. Bunlar ölülerdir ve bunları Allah'tan başka diriltecek de yoktur.

Öyle değil mi? Peygamber (a.s) ve tüm Müslümanlar ölülere işittirebilirler mi? Sağırlara duyurabilirler mi? Duymamaya, dinlememeye, iman etmemeye yemin edip tüm kapılarını pencerelerini kapatanlara bir şey yapabilir miyiz? Körlere hidâyet rehberliği yapabilir miyiz? Yâni bu insanlar şimdiden kendilerini kabirlere mahkum etmişlerse, işitmek istemiyorlarsa, ölüler haline gelmişlerse, uyarılara göre, söylenenlere göre hiçbir değişim, hiçbir devinim göstermiyorlarsa, tepki vermez hale gelmişlerse bizim bunlara yapabileceğimiz bir şey kalmamıştır. Bu duruma gelmiş insanlar için ne peygamberlerin ne de başka birilerinin yapabilecekleri bir şey yoktur. Allah'a iman eden, Allah'ın âyetlerine teslim olanlardan başka.

54. "Sizi güçsüz olarak yaratan, güçsüzlükten sonra kuvvetli kılan, sonra da kuvvetliliğin ardından güçsüz ve ihtiyar yapan Allah'tır. O, dilediğini yaratır; bilendir, Kadir olandır."

O Allah ki sizi güçsüz olarak yarattı. Yaratıldığınızda acizdiniz, hiçbir gücünüz kuvvetiniz yoktu. Dünyaya geldiğiniz günü bir düşünün. Kendinizi düşünemezsiniz de işte bir bebek düşünün. Neyiniz vardı? Ne gücünüz vardı? Bilginiz ne kadardı? Kendinizi bile tanımazdınız değil mi? Hiçbir şeye mâlik değildiniz. Bir eviniz olmadığı gibi baba evinde size ait bir odanız bile yoktu. Evet Allah böyle sizi güçsüz olarak, aciz olarak yarattı. Sonra güçsüzlüğünüzün ardından Allah size güç ve kuvvet verdi. Sonra bu kuvvetinizin ardından da bir zafiyet, ve bir ihtiyarlık verdi Allah. O Allah dilediği gibi hükmeden, dilediği gibi yaratandır. Bilen Odur, Kadir olan, her şeyi takdir eden ve her şeye güç yetiren de Odur.

Allah karşısında güç, kuvvet iddiasında bulunanlar, tanrılık iddiasında bulunanlar insanlardır. İnsanın dışındaki varlıkların hiç birisi böyle bir iddiada bulunmamaktadır. Ve ne insanlardan tanrılık iddiasında bulunanlarda, ne de insanların kendilerine tanrılık izafe ettiklerinde asla tanrılık özellikleri yoktur. Güneş, ay, yıldızlar, diktikleri putlar, uydurdukları isimler, sistemler asla tanrılık

sıfatlarına sahip değillerdir. Bunların hiçbirisinin hayat programı belirleme, yasa koyma, emir ve yasak belirleme, kanun koyma hakkı da yoktur, böyle bir güçleri de yoktur.

İşte insanlardan kimilerinin tanrı kabul ettikleri güneşi düşünün, ayı, yıldızları, ateşi, putları, sistemleri düşünün. Veya insanların tanrılaştırdıkları ölmüş gitmiş kimseleri düşünün. Bunlar içinde Allah gücüne sahip birileri var mı? Yıllardır tanrı kabul edilen güneşten, aydan, yıldızlardan, ölmüşlerden şunu şöyle yapın, bunu böyle yapın diye bir emir gelmiş mi? Geliyor mu? Hayır. Bunu herkes biliyor aslında. Yâni dünkü Mekkeliler de bugünkü kâfir ve müşrikler de biliyorlar ki bunların hiçbirisi tanrılık özelliklerine sahip değillerdir. Ama bu varlıkların, bu putların arakasına saklanan tanrılık iddiasında bulunabilecek bir varlık vardır ki o insandır. Gerek birey mânâda, gerekse toplum mânâsında insandır.

Yâni ya bir insan çıkar, ey insanlar sizin tanrınız işte şu güneştir. O sizden şunları, şunları istiyor diye sistemini kor ve herkesi ona itaat etmeye zorlar. Kendi güzüyle bu güneş tanrısına karşı gelenlere ceza verir, zulmeder ve insanların ona, yâni kendisine itaatini sağlar. Artık insanların karşısında secdeye vardıkları varlık güneş değil onun arkasındaki hakim güç olan o insandır ya da insanlardır. Peki acaba böyle dolaylı yoldan değil de apaçık, direk ben tanrıyım diyenler çıkmamış mıdır? İşte İbrahîm (a.s) döneminde Nemrut, Mûsâ (a.s) döneminde Firavun çıkmış.

Evet sadece insan böyle bir şeyi iddia edebilmiştir. İşte Rab-bimiz kitabında küfrü ve şirki sorgularken, insanların bu yanılgılarını gündeme getirirken insan unsurunu gündeme getirir. Ve kendisini tanrı görebilen ya da insanların tanrılaştırdığı insanın ne kadar zayıf olduğunu, aciz olduğunu, asla tanrı olamayacağını ortaya koyuverir. Yâni böyle kendini bile yaratmaktan aciz bir varlık nasıl tanrı olabilir de? Nasıl insanlara benim istediğim gibi yaşayacaksınız diyebilir de? İşte zaaf içinde yaratılıyor, sonra Allah kendisine güç kuvvet veriyor, sonra da yavaş yavaş yaşlanmaya ve gücünü kaybetmeye başlıyor. Yavaş yavaş elleri ayakları tutmaz, gözleri görmez, sözü dinlenmez hale geliyor. Ve sonra ölüp gidiyor. Hayatını veren Allah'ın ölüm yasasına boyun bükmek zorunda kalıyor. Nasıl tanrı olabilir bu insan şimdi? Nasıl güç kuvvet sahibi olduğunu iddia edebilir? Nasıl Allah'ı bırakın da benim emir ve yasaklarıma tabi olun diyebilir? Ya da şu zavallı kullar nasıl onları tanrı makamında görüp onların yasalarına itaat edebilirler? Siz bilirsiniz:

55. "Kıyamet koptuğu gün suçlular sadece çok kısa bir müddet kalmış olduklarına yemin ederler. Böylece onlar dünyada da aldatılıp haktan döndürülüyorlardı."

Kıyamet gerçekleştiği gün günâhkârlar ancak çok kısa bir süre, bir saat bile değil dünyada kaldıklarına dair yemin ederler. İşte bunlar böyle dünyada haktan, hakikatten döndürülürler. Allah'tan, Allah'ın âyetlerinden uzak bir hayat yaşarlar dünyada, ama sonra kıyamet koptuğu zaman da görürler ve anlarlar ki dünyada çok fazla bir hayat sürmemişler. Senelerce saltanat sürdüler bu dünyada. Ellerine geçen fırsatları kullandılar. Asıp kestiler. Ama işte sanki hiç yaşamışlar. Ne olacak ta dünya? Hani nerede bir tek emriyle milyonlarca insanı ayağa kaldıranlar neredeler? Hani milyonlara hükmedenler nerede? Gittiler değil mi? Peki ne kadar kaldılar bu dünyada? Bir saat bile değil. Peki neyin mücâdelesini veriyorsunuz sizler şimdi? Bir saatlik dünya için mi bu kavgalarımız, bu çırpınışlarımız, bu plan ve programlarımız? Allah'a rağmen bu hayatlarımız neyin nesi böyle? Cehenneme götürecek bu hayat neyin nesi?

56. "Kendilerine ilim ve iman verilenler: "Andolsun ki, siz Allah'ın yazısında mevcut yeniden dirilme gününe kadar kaldınız. İşte bu yeniden dirilme günüdür, fakat sizler anlamıyordunuz" derler."

İlim sahibi olanlar, vahiy sahibi olanlar, kitap ve peygamber bilgisine sahip olanlar ve iman sahipleri ise şöyle derler: Andolsun ki siz Allah'ın yazgısında yeniden dirilme gününe kadar kaldınız. Allah size dünyada ne kadar mühlet tanımışsa o kadar yaşadınız, kabirlerinizde de yine Allah'ın takdir ettiği kadar kaldınız. İşte şimdi diriliş günüdür. İşte şimdi bir daha ölmemek üzere kabirlerinizden kalkıyorsunuz. Lâkin siz bilmiyorsunuz, bilmiyordunuz. Ne yaptığınızı, ne ettiğinizi bilmiyorsunuz, bilemiyorsunuz.

57. "Zulmedenlerin, o gün özür beyan etmeleri fayda vermez; artık, kendilerinden Allah'ı hoşnut edecek şeyleri yapmaları da istenmez."

Artık bugün zalimlere özürleri fayda vermeyecek. Zalimlere bugün özür beyan etmeleri bir fayda sağlamayacak. Ve kendilerinden artık Allah'ı memnun etmeleri de istenmeyecek. Allah'a kulluk yapmaları da istenmeyecek. Çünkü o dünyadaydı. Bitti artık. Kulluk, şükür, sabır, itaat, teslimiyet dünyadaydı. Zalimler pişmanlıklarını ortaya koyacaklar, özürler beyan edecekler. Aman ya Rabbi, zaman ya Rabbi, eyvah ya Rabbi, ne olur bizi tekrar dünyaya geri çevir de senin istediğin gibi yaşayalım. Âyetlerin düsturumuz olsun. Âyetlerin dilimizden düşmesin. Kitabın elimizden düşmesin. Dinin programımız olsun. Senin peygamberinin yolunda gidelim diyecekler. Seni tek Rab ve İlâh kabul edelim diyecekler.

Ama geçmiş olsun. Bu dünyadaydı. Dünyada Allah'ı değil de başkalarını rab ve ilâh kabul ediyorlardı. Dünyada Allah berisinde tan-rı bildiklerine, onların

yasalarına, yönetmeliklerine toz kondurmu-yor-lardı hainler. Şimdi akılları başlarına geldi de günâhlarını da itiraf ediyorlar. Yok yok artık, af yok, özür beyanlarının dinlenmesi yok ve tekrar dünyaya döndürülmeleri de yok artık. Çünkü kitabımızın başka âyetlerinin beyanıyla bunlar tekrar dünyaya döndürülseler yine eski suçlarına, eski küfür ve şirklerine döneceklerdir. Dertleri samimi kulluk değil ateşten kurtulmaktır. Allah bunu çok iyi biliyor ve gerçekten akıllarını başlarına alabilecekleri, Rablerinin rızasını ve cennetini kazanabilecekleri bir süre de bunlara imkân verilmiştir dünyada. Hiç ölü-mü görmediler mi bu insanlar? Kendilerinden önce tanrılık iddia edenlerin yok olup gidişlerine şahit olmadılar mı? Şimdi kendilerinin ölmeyeceklerini mi zannediyorlar? Kendi güçlerinin, saltanatlarının bitmeyeceğini mi zannediyorlar?

Eğer Rabbimiz bu âyetlerini, bu uyarıları, bu peygamberlerini gönderip bizi bilgilendirmeseydi belki ya Rab deme hakları olurdu. Ya Rab madem ki Sen vardın, madem ki ölüm vardı, madem ki kıyamet vardı, madem ki ölümlerimizden sonra dirilip hesaba çekecektin, madem ki cennetin ve cehennemin vardı da bizi niye dünyada bunlardan haberdar etmedin? Niye bize uyarıcılar göndermedin? deme hakları olabilirdi. Ama uyardı Rabbimiz. Bilgi geldi insanlığa. Şimdi şu anda kimin haberi yok bu kitaptan? Kimin haberi yok Allah'tan? Hayır hayır herkesin haberi var. Şu anda yeryüzü kâfirleri bile bile Allah'la bu savaşlarını sürdürmüyorlar mı? Şimdi karşı geldikleri Allah'la karşı karşıya geldikleri zaman eyvah diyecekler ama iş işten geçmiş olacak.

58,59. "Andolsun ki bu Kur'an'da insanlar için her türlü misali vermişizdir. Bununla beraber, eğer sen onlara bir mûcize getirmiş olsan, inkâr edenler: "Siz ancak bâtıl şeyler ortaya atanlarsınız" derler.Allah bilmeyenlerin kalplerini işte böylece kapatır."

Evet andolsun ki Biz bu kitapta insanlar için her bir meseli, her bir misali, her bir gerçeği, kıyamete kadar insanların bütün sorunlarını çözümleyecek, bütün ihtiyaçlarını karşılayacak her bir delili verdik. Bununla beraber ey peygamberin, sen onlara bu kitabın âyetlerinin dışında mûcizevi bir âyet getirsen derler ki siz ancak bâtıl şeyler ortaya koyuyorsunuz. Siz ancak bâtıllarla uğraşıyorsunuz. Bâtıl sahiplerisiniz sizler derler. İstediği kadar bu kitap apaçık âyetleriyle uyarsın onları. İstediği kadar Rabbimiz peygamberlerine ayrıca insanların akıllarını erdirecek mûcizeler göndersin, ama kâfirler dinlemesinler bu âyetleri, görmezden gelsinler bunca mûcizeleri. İnkâr etsinler Allah'ı ve Ondan gelenleri. Dünyadaki geçici güç

ve kuvvetlerine güvensinler. İşte bilmeyen cahillerin kalplerini Allah böylece mühürlüyor. Gönderiyor âyetlerini, yaratıyor âyetlerini, uyarıyor insanları, ama bütün bu uyarıları görmezden, duymazdan gelenlerin de kalplerini mühür-lüyor. Artık onlar bu âyetleri görür hale gelemiyor, duyar hale gele-miyor, anlar hale gelemiyor, iman eder hale gelemiyorlar.

Bu ne kötü bir kayıp değil mi? Halbuki âyetler gözlerinin önüne kadar getirilmiş, peygamber ayaklarına kadar gelmiş. Ama adamlar bir kerecik kulak vermiyorlar. Yahu ne diyor bu Kur'an? Ne diyor bu peygamber? Bir kerecik merak edip dinleyelim de müspet ya da menfi bir tavır ortaya koyalım demiyorlar, diyemiyorlar. Şu mevsimler, şu ölümler, şu dirilişler onlar için hiçbir şey ifade etmiyor. Bir gün sana da sıra gelecek demiyor bu adamlar için.

60. "Ey Muhammed: Sabret ki, Allah'ın sözü şüphesiz gerçektir kesin olarak inanmayanlar seni hafife almasınlar."

Öyleyse sen ey peygamberim, sen ey Müslüman, bırak bu insanlar ne yaparlarsa yapsınlar, nasıl bir hayat yaşarlarsa yaşasınlar. Sen sabret. Sizler sabredin. Sabırla Allah'ın istediği bir hayatı yaşayın. Sabırla Allah'a kulluğa, Müslümanca bir hayata direnin dayanının. Kesinlikle bilesiniz ki Allah'ın vaadi haktır. Allah Müslümanca bir hayata direnenlere bu dünyada ve âhirette ne vaat etmişse o mutlaka size gelecektir. Kesinlikle bilesiniz ki Allah'ın vaadi haktır. Ölüm haktır, diriliş haktır, hesaba çekiliş haktır, cennet ve cehennem haktır. Yeryüzünde Allah'ın istediği gibi yaşayan Müslümanlara Allah'ın yardımı ve zaferi haktır, kâfirlerden intikam alması haktır. Yeryüzünde Müslümanca bir hayatın kavgasını veren Müslümanlara vaat edilen izzet ve şerefin kesinlikle ulaşacağı haktır. Kâfirlere rüsvalık azabı haktır. Müslümanlar için cennet, kâfirler için de cehenneme yuvarlanış haktır.

Öyleyse ey peygamberim, bilesin ki, bilesiniz ki ey Müslümanlar, iyice iman edin ki sakın ha sakın iyi inanmamış olanlar seni, sizi gevşekliğe sevk etmesin. Siz imandan, teslimiyetten, kulluktan, itaatten ayrılmayın. Vefat ettiğiniz zaman unutmayın ki sizi hesaba çekecek olan onlar değil Allah'tır. Dirildiğiniz zaman da

sizi cennete gönderecek olan da Allah'tır. Cehennemin sahibi de Odur. Öyleyse bu âyetlerin bilinciyle haydi Allah'a Allah'ın istediği kulluğa.

Rabbim gereği gibi anlayıp iman eden ve hayatını bu imanla yaşayan kullarından eylesin. Sübhanekallahümme ve bihamdik, eş-hedü en lâ ilâhe illâ ente, estağfiruke ve etûbü ileyke.